

פנסאים

■ הגות ■ עיון ■ ממוש

ב"ה, ניסן ה'תשע"ז מחיר: 10 ש"ח

13

6

שו"ת פסה

כמה וכמה שאלות
בחג והלכותיו

12

סעודת הבעש"ט וסעודת משיח

מחקר והגות במאמר מקיף
ומרתק אודות השתלשלות
סעודתא דמלכא משיחא

28

אוכלים אלוקות

מבט אל אחת מהפעולות
המיוחדות של חב"ד

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

אך תסקיר
אאןש'ים...

עלון הסברה בשילוב לימוד ענייני גאולה

בעריכת הרב אסף חנוך פרומר

"כפי שרואים בפועל, שעכשיו נעשה קל יותר להסביר ליהודי . . שבנוסף לעבודתו האישית, מוטלת עליו אחריות להיות "שליח", להשפיע על אחרים, החל בבני ביתו, חבריו וידידיו, וכל מי שהוא יכול להגיע אליהם . . להביא החלטות טובות כיצד כל שליח צריך להתכונן בעצמו ולהכין את כל היהודים במקומו ובעירו לקבלת פני משיח צדקנו . . כולל במיוחד - על-ידי לימוד ענייני גאולה ומשיח.

Mamesh.org • 077-5123-770 © ENW

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

- 4 דבר מלכות / השתדלות של כל אחד
- 6 הלכה וגאולה / שו"ת פסח
- 8 גאולה פנימית / כוונה מעשית בעבודת הפסח
- 11 בשדה השליחות / מה הקשר?
- 12 הגות ומחקר / סעודת משיח
- 22 יומן חי / ויהי בשלושים שנה
- 26 צידה לדרך / כשרות והתקשרות
- 30 טאפארו דא פלאחו / לזכור מיהו הרב
- 31 איינציקער זאך / שותפים בהצלחה מלכותית

פנסאים

בשער: כ"ק אדמור"ר מלך המשיח שליטי"א
בשאיבת "מים שלנר", ה' ניסן התשמ"ט.

הופק ויצא לאור על-ידי
מרכז ההפצה בארץ הקודש - ממש (ע"ר)
© כל הזכויות שמורות

למידע, הרשמה או תרומה להפקות והפעולות של ממש:
טלפון: 077-5123-770 | פקס: 073-2412-770
דוא"ל: info@mamesh.org | אתר: www.mamesh.org
מען למכתבים: ת.ד. 951 פתח-תקוה
מוקד 'ממש': 054-2248-770

אין השפעה גדולה יותר מ'דוגמא חיה'

בנועם ובקורת רוח מיוחדת קבלתי מכתבם מיום ה' אחד זה מבשר טוב בנוגע מבצע תפלין והצלחתו בעירם אשר בארצנו הק' תבנה ותכונן ע"י משיח צדקנו במהרה בימינו.

ובודאי לא יסתפקו בהישגים עד עתה ויוסיפו במבצע האמור ובדומה לו בהחזקת מצוות תורתנו הקדושה תורת חיים (כולל הפירוש הוראה בחיים, חיי היום-יום בעולמנו זה).

ויהי רצון שמהם יראו וגם יעשו ערי ומושבות בני ישראל בכל מקום שהם, ועל אחת כמה וכמה ערי ארצנו הקדושה, ובפרט אשר בני ישראל בכל מקום שהם הרי הם - כסגנון חכמינו ז"ל - כבשה אחת בין שבעים זאבים, אלא שהוי' צלך על יד ימינך מגן ומחסה, ועוד יתרה מזה אשר בסגנון הכתוב - נפל פחד היהודים עליהם, עד אשר וישבתם לבטח בארצכם ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחירי גו' וחרב לא תעבור בארצכם, שפרשו חכמינו ז"ל אפילו חרב של שלום.

והרי זוהי סגולה מיוחדת דמצות תפלין, וככתוב (והועתק גם בסיום מכתבם) וראו כל עמי הארץ כי שם הוי' נקרא עליך ויראו ממך, ותניא - אלו תפלין שבראש. ויהי רצון שיקויים גם הדיוק בלשון חכמינו ז"ל האמור, שפרשו אדמו"ר הזקן בעל התניא והשלחן ערוך מייסד שיטת חב"ד - שיום ההילולא יארציט שלו הוא בימים אלו, כ"ד בטבת - שתכלית עניין התפלין ושלמותו הוא שיהי' הכתוב בתפלין שעל הראש (ועל היד) - גם בראש.

והשם יתברך יצליחם לנהל העיר ועניני' כפי הוראות התורה ומצותי', תורת חיים וחי בהם, ולזכות גם אחרים, עיירות ומושבות, בזה, ואין לך השפעה גדולה יותר מאשר דוגמא חי'.

(לקו"ש חט"ז ע' 500)

המעוניינים להיות שותפים קבועים בפעילות ממש ולקבל את הבטאון לביתם, או לשלוח אותו לחברים מוזמנים לטלפן למשרד: 077-5123-770

השתדלות של כל אחד לזרז את הגאולה

וברא עלמא⁵ – הקב"ה הסתכל, כביכול, בתורה ולפיה ברא את העולם. כלומר, התורה היא "תכנית הבניה" האלוקית שעל פיה נברא כל העולם ומתקיים, ובאופן גלוי וברור יותר – העולם היהודי, ועד – לעולמו של כל יהודי⁷ בפרטי פרטיות.

על פי זה מובן עוד יותר מדוע כל הענינים של החיים היהודיים היום-יומיים, קשורים בתורה ומצוות, ועל אחת כמה וכמה בימי הקדושה, שבת ויום טוב, וההכנות אליהם, ובמיוחד כל הענינים הקשורים לחג הפסח – שהוא הראש והראשון של כל החגים.

הקשר האמור מתבטא עד למעשה בפועל⁸, על ידי מעשה המצוות ומנהגי ישראל, שגם הם "תורה", מנהגים שנתקבלו על ידי כלל ישראל, מנהגים של רבים בישראל, או של קהילה קדושה בישראל וכו'.

באשר לחג הפסח – ישנה הדגשה של חפזון וזריזות. אנו רואים, אכן, לדוגמא, שיהודים, ובמיוחד בעלות-בית יהודיות, וכן ילדים וילדות, מתמסרים להכנות לקראת חג הפסח כבר ימים לפני כן, ואפילו "יחידי סגולה" הנוהגים

פסח סתכ"ט סט"ז. וראה שם ס"ט. וראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' שכג-שכה. שם ע' תיט. וראה מכתב י"א ניסן ה'תשמ"ה הערה ד"ה אשר (הגש"פ הנ"ל ע' תשסז). – וראה מכתב י"א ניסן ה'תשד"מ הערה ד"ה י"א ניסן (הגש"פ הנ"ל ע' תשנג).

(5) אסתכל באורייתא וברא עלמא: זח"ב קסא, א-ב.

(6) התורה. "תכנית הבניה": ב"ר בתחילתו. וראה זהר שם.

(7) לעולמו של כל יהודי: עולם קטן זה האדם – תנחומא פקודי ג. זח"ג לג, ב. תקו"ז תס"ט קרוב לתחלתו (ק, ב. קא, א).

(8) עד למעשה בפועל: שהמעשה הוא העיקר – אבות פ"א מ"ז. תקו"ז תנ"ב (פז, סע"א). ת"ס (צג, ב). ת"ע (קלג, ב. קלד, א).

(9) מנהגי ישראל, שגם הם "תורה": ראה תוד"ה נפסל (מנחות כ, ב). ושם: מנהג אבותינו תורה היא. ועד"ז במהרי"ל הובא ברמ"א יו"ד סע"ז ס"ד. ובמנהגים ישנים מדורא ע' 153: והמנהג תורה היא. וראה ירושלמי פסחים פ"ד ה"א.

ב"ה, ערב שבת קודש פ' צו', שבת הגדול²,

י"א ניסן³, נשיא לבני אשר⁴, ה'תשמ"ז ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם ה' עליהם יחיו. שלום וברכה!

בהמשך למכתב מיום קמי שבת קודש מברכים חודש ניסן, שבו דובר על תוכן הענין של חפזון, הקשור בחג הפסח וביציאת מצרים, שהוא אחד מן הנקודות המיוחדות שבהן שונה חג הפסח מכל שאר החגים. כפי שהדבר מתבטא בשמו של החג – "פסח" – (במשמעות של "דילוג"), ובמיוחד כפי שמושג זה בא ומתבטא ב"חפזון דקדושה" בחיים היום-יומיים היהודיים על פי התורה והמצוות

ראוי להוסיף בזה עוד נקודות אחדות.

כבר דובר פעמים רבות שהתורה מקיפה את כל עניני העולם, בהתאם לתוכן מאמר חז"ל: "אסתכל באורייתא

(1) ערב שבת קודש. י"א ניסן: ראה מכתב יום וא"ו, עש"ק י"א ניסן ה'תשד"מ הערה ד"ה "יום וא"ו. ניסן" (הגש"פ עם לקוטי טעמים, מנהגים וביאורים (קה"ת ה'תשמ"ו ואילך) ע' תשנג).

(2) פ' צו: ל' זירזו מיד ולדורות – תו"כ (הובא בפרש"י) ריש פרשתנו. וראה אוה"ח הקדוש פרשתנו (ו, ב): ובדרך רמז תרמוז כל הפרשה על גלות האחרון כו' הודיע למשה לזרז לישראל כו', עיי"ש. וראה או"ת לה"מ (הוצאת קה"ת) ריש פרשתנו (לח, א-ב. בהוצאת קה"ת ה'תשמ"מ ואילך – סי' קח).

(3) שבת הגדול: ראה תוד"ה ואותו – שבת פז, ב. טוש"ע (ואדה"ז) או"ח ר"ס תל. וש"נ. וראה לקו"א לה"מ (הוצאת קה"ת) סקכ"ד. או"ת עה"פ משכו וקחו (ל, סע"א ואילך). – הוא השבת שלפני החג, ו'נהגו בדורות האחרונים שהחכם דורש הלכות פסח בשבת שלפניו. והעיקר לדרוש ולהורות להם דרכי ה' וללמד להם המעשה אשר יעשון" (שו"ע אדה"ז או"ח סתכ"ט ס"ב. וש"נ).

(4) נשיא לבני אשר: שו"ע אדה"ז או"ח הל'

לעבור¹⁰ ל"דירת פסח"¹¹ לחג הפסח, מוצאים הכנות רבות שיש לעשותן בקשר לחג הפסח, והם מבצעים אותן בחפזון ובזריזות.

• • •

באופן האמור קיים גם הקשר עם שתי נקודות שהודגשו לאחרונה במיוחד, בדיבור¹² וגם בכתב:

שלש המדות-הסימנים – "ביישנים, רחמנים, גומלי חסדים"¹³, אינם מוגבלים וקשורים במקום וזמן מסויים. אצל ביישן אמיתי משתקפת מדת הביישנות בהתנהגותו בכל מקום ובכל רגע, וכך גם ברחמן ובגומל חסד.

באשר לנקודה השניה, בענין חודש ניסן, צויין כי החודש, חודש הגאולה¹⁴, מתייחס וקשור לגאולה השלימה¹⁵, הגאולה של באחרית הימים¹⁶, הגאולה האחרונה, הגאולה הנצחית¹⁷, שהתורה אומרת בקשר לכך "עת קץ, יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים"¹⁸.

אנו רואים בזמננו – תקופה שיש בה הסימנים של אחרית הימים¹⁹ (כפי שהם מובאים בתורה) – תופעות והתפתחויות בלתי רגילות בתחומים וכיוונים שונים: בצד הטוב – תוקף וזריזות בלתי רגילים, וכן

– בעינים בלתי רצויים, הצריכים עדיין להתברר ולהתלבן עד לשלימות (גם מוחלטת) בהם, שאף הם באו ובאים באופן של חפזון, בפתאומיות ובאופן בלתי צפוי.

מגיעים חודש הגאולה, התחלת ניסן וערב פסח, ומזכירים לנו שעומדים ביציאה מגלות "מצרים", ובכירורים האחרונים, לברר מה הוא "חמץ" ומה הוא "מצה", ויש לבער את החמץ, מוקדם ככל היותר, "לאור הנר"²⁰, באור הנשמה²¹ – "נר השם נשמת אדם"²² – לחפש גם את החמץ החבוי, לזרוק ולבטל את כל מה שהוא ההיפך מטוב ומקדושה.

וצריכה להיות השתדלות של כל אחד לחזק בו וסביבו ובעולם – את החפזון דקדושה ואור, ויתר על כן – לזרז את הגאולה השלימה על ידי משיח צדקנו, וכפי שאנו מתפללים את תפלת דוד, יחד עם דוד נעים זמירות ישראל²³: "תפלה לדוד גר'²⁴ כי עני ואביון אני", למרות שהוא דוד המלך הרי הוא ביישן וחש באמת לאמיתו כי הוא "עני ואביון", ומתחנן לפני ה': "שמרה נפשי" (בתחום של "סור מרע"²⁵) ו"הושע עבדך"²⁶ (בתחום של "עשה טוב"), וכל זה במלוא השלימות, עד לידי "שמח נפש עבדך"²⁷, עבודת השם בשמחה ובטוב לבב²⁸, וממשיכים גם בהקשר לעולם – "כל העולם"²⁹

"כל גויים אשר עשית³⁰ יבואו וישתחוו לפניך ה",

– לזרז זאת על ידי מעשינו ועבודתינו³¹, לקיים את ציווי ה', ובלשון הרמב"ם³²: "צוה משה רבנו מפי הגבורה לכוף את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח", שהיהודים יפיצו בין העמים את שבע המצוות האלוקות לבני נח עם ענפייהן.

• • •

יעזור ה' ויצליח שכל ההכנות לפסח, כולל אלה שנידונו במכתב זה ובמכתב הקודם, יבוצעו באופן שישפיעו בגלוי גם בכל ימי השנה ובכל העינים, "בכל דרכיך" וב"כל מעשיך"³³, באופן של חפזון וזריזות³⁴. והחפזון דקדושה כאן למטה "ממשיך" – מדה כנגד מדה³⁵ – את החפזון של "עת קץ", ומיד לאחר מכן, "לא עכבם אפילו כהרף עין"³⁶, את הגאולה של "כימי צאתך מארץ מצרים"³⁷ באופן של "אראנו נפלאות"³⁸,

בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

בברכה להצלחה בכל האמור

ולחג הפסח כשר ושמח

/מקום החתימה/

ע' 639 הערה ד"ה קיום המצוות מיט שמחה. (29) בשמחה . זריזות: ראה אגה"ק סכ"א: בזריזות נפלאה להראות שמחתו וחפצו למלאות רצון קונו כו'. וראה כש"ט (הוצאת קה"ת) סקס"ט.

(30) כל העולם: כלשון הרמב"ם בסוף ספרו.

(31) כל גויים אשר עשית: תהלים שם, ט.

(32) מעשינו ועבודתינו: תניא רפ"ו. וראה לקוטי לוי"צ הערות לספר התניא שם.

(33) בלשון הרמב"ם: הל' מלכים פ"ח ה"י. וראה לקו"ש חכ"ו ע' 132 ואילך.

(34) "בכל דרכיך" וב"כל מעשיך": משלי ג, ו. אבות פ"ב מי"ב. וראה רמב"ם הל' דיעות פ"ג ה"ב-ג. טושו"ע או"ח סרל"א. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב.

(35) מדה כנגד מדה: סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ה, ב ואילך, ובמדתו של הקב"ה – כמ"פ ככה (סוטה יא, א ובתוד"ה מרים שם, מתוספתא סוטה פ"ד, א).

(36) לא עכבם אפילו כהרף עין: מכילתא הובא בפרש"י עה"פ בא יב, מא. מכילתא שם, מב.

(37) כימי צאתך מארץ מצרים: מיכה ז, טו.

(38) באופן של "אראנו נפלאות": ראה פע"ח שער חג המצות פ"ו (בד"ה מהר"י ז"ל). אוה"ת נ"ך עה"פ סק"ז-ח (ע' תפז). ד"ה כימי צאתך ד"א ניסן ה'תשמ"ב (סה"מ מלוקט ח"ב ע' לז).

(10) לעבור: לא ראיתי ולא שמעתי רבותינו נשיאינו נוהגים כן.

(11) "יחידי סגולה" . . הנהגים. . ל"דירת פסח": להעיר מדרכי חיים ושלום (מנהגי בעל המנחת אלעזר) הל' פסח סתקע"ב: בכל ימי הפסח ה' בביתו בית תבשיל מיוחד (שה' סגור כל השנה עם כל הכלים) ונפתח משנה לשנה לימי הפסח.

(12) שתי נקודות שהודגשו לאחרונה. . בדיבור: בהתועדויות דפורים: י"ז אדר (ב"חידות") וש"פ ויק"פ, פ' החודש מבה"ח ניסן.

(13) שלש המידות הסימנים – "ביישנים, רחמנים, גומלי-חסדים": יבמות עט, א. רמב"ם הל' איס"ב פ"ט ה"ז. וראה במכתב הקודם בהערות.

(14) חודש הגאולה: שמו"ר פט"ו, יא. וראה אוה"ת בא ע' רסד ואילך. ד"ה החודש ה'ש"ת. ועוד.

(15) באחרית הימים: ישע"י ב, ב. וראה שם קאפ' יא-יב. רמב"ם סוף הל' מלכים וחותם ספרו.

(16) חודש הגאולה . . וקשור לגאולה . . באחרית הימים: כי בניסן נגאלו ובניסן עתידין ליגאל – ר"ה יא, א. שמו"ר שם. וראה אוה"ת שם. המשך מים רבים תרל"ו פקל"ד ואילך. ד"ה החודש הנ"ל.

(17) הגאולה הנצחית: גאולה שאין אחרי' גלות – תוד"ה ה"ג ונאמר, פסחים קטז, ב, ממכילתא עה"פ בשלח טו, א.

שו"ת פסח

שאלה: האם מותר בטיול לראות חמץ שנאכל על ידי אחרים?

תשובה: מותר לאדם לראות חמץ שלא שייך לו, אבל אסור לגעת בחמץ בכל דרך שהיא, ואסור ליהנות מהריח של החמץ וכדומה.

כמו כן צריך להיזהר, כשמתיישבים לאכול אצל שלחן בגן או בצידי הדרכים וכדומה, אם באותו שלחן סועד גוי או פורק עול מאכלי חמץ, יש איסור לאכול על שלחן זה באותה עת, גם אם

השולחן ארוך ויושבים בקצה השני של השולחן.

יש שהוסיפו להחמיר גם בשני שלחנות, אם הם סמוכים וקרובים זה לזה (כמו שמצוי במטוסים שאוכלים על שלחנות קטנים הצמודים לכיסאות, וכדומה), שאם יושב לצידו אחד האוכל מאכלי חמץ, לא יאכל באותו זמן, אף שהשולחנות נפרדים, כי בגלל סמיכותם אחד לשני, יש לחשוש שיפול פירווי חמץ על שלחנו.

שאלה: האם מותר לצאת לטיול בחול המועד במקומות מעורבים וכדומה?

תשובה: על כל ענייני הצניעות צריך להקפיד בטיולים, כמו בבית או בכל מקום אחר. אין מקום להקל בזה, בזמן של טיול.

וראה דברי הרבי מלך המשיח שליט"א בליקוטי שיחות כרך י"ג עמוד 84 (בהדגשה והבלטה!), ש"כאן המקום להדגיש בהענין שהזמן גרמא: אותם "המקילים" בכמה ענייני צניעות בקייץ, ובפרט - כשנמצאים בדירת עראי מחוץ לעיר. ומהם האומרים: אחטא ואשוב - כאשר אשוב העירה.

ונוגע להנהגת אנשים גם כן, ובפרט - לנשים, שהרי כל אחת ואחת מהן נקראת "עקרת הבית". ויש להאריך". וראה בהמשך השיחה שם שעל ידי ההקפדה והזהירות גם בטיולים וכדומה, זוכים לבניין בית המקדש השלישי, בקרוב ממש.

כאן המקום להזכיר ולעורר אודות קיום התקנה הקדושה של הרבי שליט"א מלך המשיח שכל יהודי יערוך או ישתתף ב'סעודת משיח' באחרון של פסח, כפי שנהג מייסד שיטת החסידות, הבעל-שם-טוב הקדוש, וכפי שהנהיג כבוד קדושת אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום-בער) מליובאוויטש, לשתות בסעודה זו ארבע כוסות - כנגד חזון קיבוץ הגלויות שבגאולה השלימה "מארבע כנפות הארץ", תיכף ומיד ממש.

שאלה: האם ניתן להשתמש בפסח באוכל לדגים רגיל או שצריך אוכל מיוחד?

תשובה: חמץ בפסח אסור גם בהנאה. לכן גם במאכלים המיועדים לבעלי חיים יש להקפיד שיהיו כשרים לפסח. האוכל הרגיל שמיועד לדגים הוא חמץ גמור, ולכן יש לדאוג לפני הפסח לאוכל מיוחד עבורם. אפשר להשתמש בחתיכות בשר קטנים, תולעים, או אצות וכדומה. בשעת הדחק דגים יכולים לחיות שבוע ללא אוכל.

שאלה: האם צריך כשרות לאיפור בפסח?

תשובה: מצד הדין לא צריך. אבל ישראל קדושים ומשתדלים לקנות כשר לפסח, במיוחד במה שנוגע בפה בידיים או באוכל.

שאלה: איך מכשירים את היישור שיניים (גשר)? זה נקרא חמץ?

תשובה: יש לנקות לפני פסח היטב במברשת שיניים מכל פירווי אוכלין שדבקו בהם. אם אפשר, יש להכשירם בעירווי רותחים מכלי ראשון, או לפחות במים חמים שבכלי שני, ואם אי אפשר להכשירם: באם זה נשלף בזמן האכילה בפסח - יש להוציא את זה מהפה, ואם אינו נשלף, יש להדר שלא לאכול רותחים שהיד סולדת בהם בפסח, או לפחות שיקפיד 24 שעות לפני זמן איסור חמץ, לא לאכול חמץ חם כגון פשטידא או מרק עם אטריות וכדומה. בכל מקרה, בערב פסח אחרי שגומרים לאכול יש לנקות היטב את השיניים במברשת שיניים בכל החורים והסדקים.

שאלה: האם אפשר לקנות מצות מרובעות של הבד"צ לשבת הסמוכה לפסח? (מצד כשרות הכלים ומוקצה).

תשובה: למנהגנו אין לקנות, מכיון שלא אוכלים מצה חודש לפני פסח. אבל אין בזה איסור מוקצה, מכיוון שאין בזה איסור מן הדין, ואפשר להביא לקטנים שלא הגיעו לגיל חינוך במקום צורך.

שאלה: בחורים הלומדים בישיבה האם חייבים בבדיקת חמץ (1 בישיבה 2) בביתם? והאם צריכים למכור חמצם בנפרד מאביהם, בכל אופן, מה עושים?

תשובה: בחורים שיוצאים מהישיבה לפני פסח צריכים לבדוק היטב את החמץ בלילה שלפני יציאתם בלי ברכה, אך אם מוכרים את החדר לגוי - אין צורך לעשות שם בדיקת חמץ. אם אביהם בודק את החמץ בביתם, ישמעו ממנו הברכה ויכוונו לצאת ממנו ויסייעו בבדיקה. לגבי מכירת חמץ ניתן להרשות את האב למכור וניתן למכור בנפרד.

כולנו שותפים של ממש

בהתחייבות קבועה להבאת הגאולה
שותפות יום-יומית של מעשה בפועל
בענייני גאולה ומשיח!

כל אחד ואחת שיעשו ככל שביכלתכם
ויצטרפו לשותפות יקבלו מספר מתנות
באופן מיידי וגם לאורך השנה אי"ה.

קריאה של חיבה

ב"ה

ידוע בשער בת רבים יסודיות ומרכזיות העבודה להבאת המשיח שהיא
ה'שער' לכל עניני העבודה והיא השליחות היחידה ויסוד כל קיומנו
כחסידים וכמאמינים.

המוסד 'ממש - מרכז ההפצה בארץ הקודש' מוכר לכל אחד ואחת שדבריו
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א נוגעים בליבו, כמוסד הפועל שנים
על גבי שנים למען מטרה אחת ויחידה הנחלת בשורת הגאולה, הפצתה
והסברתה בקרב כל סוגי הציבורים, הן בחומרי הסברה, הן במוצרים, הן
בדברי דפוס והן בהרצאות, כינוסים והתוועדות שכולם מכוונים להגביר
את אש הפעילות בקרב אנ"ש ובציבור הרחב.

אין די באר גודל הזכות, ההכרה ואף החובה הגמורה לכל מי שדבריו
הקדושים נוגעים לליבו לשנס מתניים ולסייע בכל האפשרי למוסד 'ממש'
שכולו קודש להכנת העולם לקבל פני משיח צדקנו. ואין צורך להסביר
ולתאר את ההוצאות הכבדות שלוקח על עצמו המוסד, ללא מקור בר
קיימא של 'תקציבים' וכדו', בכדי שלכל אחד ואחת מאיתנו יהיו כלים
מתאימים וראויים לבצע את שליחותנו.

אנו פונים בזאת בקריאה של חיבה לכל אחד ואחת מאנ"ש - אנא הטו
כתף והיו שותפים של ממש באופן קבוע וחודשי בממונכם למוסד 'ממש'
ובטוחים אנו כי בזכות שותפות הצדקה להבאת הגאולה נראה תיכף ומיד
בעיני בשר את התממשות נבואתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
שליט"א בהתגלות מלכותו לעין כל כאשר כל ייעודי הגאולה בגשמיות
בבני חיי ומוזני, וברוחניות - יתממשו רגע אחד קודם!
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הרב אסף חנוך פרומר
משפיע בישיבת חח"ל חיפה
יעודך ספרי 'ממש'

הרב מנחם מענדל פרידמן
משפיע ישיבת חב"ד פתח תקוה

הרב משה קורנוויץ
מורצ' ור"מ בישיבת חב"ד נצרת עילית

הרב מאיר ווילשאנסקי
ר"מ ומשפיע בישיבת חח"ל צפת

הרב שמעון ויצהנדלר
ראש ישיבת תת"ל ראש לצ' יעודך
פרסומי 'ממש'

הרב מנחם הכהן כהן
רב ק"ק חב"ד בארשבע

החותמים על הוראת קבע של 100 ₪

- ✓ מתנה - ספר של ממש
- ✓ יקבל לביתו כל ספר חדש של ממש שייצא לאור
- ✓ בטאון הפנסאים עד הבית

1

החותמים על הוראת קבע של 180 ₪

- ✓ מתנה - ספר של ממש
- ✓ יקבל לביתו כל ספר חדש של ממש שייצא לאור
- ✓ בטאון הפנסאים עד הבית
- ✓ 10 עלונים להפצה לפני כל חג ומועד
- ✓ הקדשה בספר של ממש

2

החותמים על הוראת קבע של 250 ₪

- ✓ מתנה - כל ספרי ממש!
- ✓ יקבל לביתו כל ספר חדש של ממש שייצא לאור
- ✓ בטאון הפנסאים עד הבית
- ✓ 10 עלונים להפצה לפני כל חג ומועד
- ✓ הקדשה בספר של ממש
- ✓ פרנס היום - יום של פעילות בלוח השנה שיוקדש לזכות/לע"י

3

לשותפות של קבע, חייגו: 077-5123-770

וואצאפ 054-2248-770 | דוא"ל: info@mamesh.org

בזכות השותפות והסיוע של כל אחד ואחת מכם, תזכו לכל מילי דמיטב בבני חיי ומוזני רויחי - ובכולהו רויחי
ונזכה כולנו לעמוד לפני כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בהתגלותו המיידית תיכף ומיד ממש ונכריז לפנינו:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כוונה מעשית בעבודת הפסח

מהו הענין להאריך בבדיקת חמץ? מה הקשר בין יום הבהיר י"א ניסן לחג הפסח? ולאן צריכים אינו לקשור את המצות שלנו? הפיקחות של ה'יחידה', ה'מידות טובות' של הפריץ ותקיעת השופר הגדול במסה המאלפת לרגל חודש ניסן - חודש של ניסי ניסים מאת המשפיע החסידי הגה"ח הרב שלמה זלמן לנדא.

ומהחסידיים ופנימיותם יגיע העניין לכלל ישראל, וכפי שר' מענדל אמר פעם בהתוועדות שכל כפר חב"ד צריך לנסוע לרבי שליט"א לתשרי, וכששאלו ומה יהי' עם מניינים בכפר חב"ד? ענה ר' מענדל: אם כל כפר חב"ד יסע לרבי אזי כל בני ברק יגיע לכפר חב"ד...

וע"כ למעשה צריכים לצאת מהגבלות הגוף והיצה"ר ולהתמסר לעבודת ה' כראוי ב"מסירות נפש" במחשבה דיבור ומעשה כפי הגדרת כ"ק אדמו"ר הזקן בתניא סוף פרק מ"א: "ועסק התורה ומצות והתפלה הוא ג"כ ענין מסירות נפש, כמו בצאתה מן הגוף במלאת שבעים שנה שאינה מהרהרת בצרכי הגוף אלא מחשבתה מיוחדת ומולבשת באותיות התורה והתפלה שהן דבר ה' ומחשבתו ית' והיו לאחדים ממש שזהו כל עסק הנשמות בגן עדן כדאיתא בגמרא ובוהר" עכלה"ק. ועיי"ש בהמשך לשונו הק' איך שצריך להיות אמירת ברכות השחר לנוכח "ברוך אתה" באופן של "מסירות נפשו" והיינו לכאורה ע"י דבקות המחשבה והרצון הרגש.

וצריך להזכיר כאן הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א לכוון בברכות השחר והסיפור עם ילד שכתב לרבי החלטה לכוון בברכות השחר ענה לו הרבי: "כמים קרים על נפש עייפה", היינו שגרם בבשורה זו נחת רוח רב.

ובהכנות לפסח לא לחכות לי"א ניסן דווקא שיקח את ה"אני" המקודש, אלא "מלכתחלה אריבער" שעבודת הפסח תתחיל ברוח זו של: "אני לא נבראתי אלא לשמש את קוני" ולא למצוא חן בעיני המשפחה והילדים שהנה אני מסור לעבודת הבית ומחכה לשבחים (וח"ו אם הם לא מגיעים...).

אלא עבודת הפסח זה גלגול אלקות בבית ולעשות את הבית דירה לו ית' ע"י קיום מצוותיו.

...

ידועה הוראת הרבי שמנהג חב"ד להאריך בבדיקת חמץ, ואולי יש לומר שכן הוא כל עבודת ההכנות לפסח בניקיון שנכלל בבדיקת חמץ.

בעמדנו בימי ההכנה ליום הבהיר י"א ניסן ולחג הפסח, והרי זוהי השגחה פרטית שנסמכו החגים זה לזה, אולי נאמר הרגש פרטי בענין שהרי חג הפסח כרוך בהרבה עבודה לנקיון הבית בהידור, בדיקת חמץ, הוצאת כלי הפסח, בגדים נקיים לפסח, קניות לאוכל כשר לפסח כולל ועיקר מצות מהודרות שקשורים לנשיא הדור שמחזקים את האמונה בגאולה האמיתית והשלימה מ"ד ממ"ש ממ"ש.

טבע הדברים שאדם עסוק במצוות אבל עם הבית שלו ונקיון שלו וכו' וכו' ובאמצע כל הלהט מגיע "י"א ניסן" יום הולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, והרי "תלמיד חכם" נקרא "שבת", וכמו בשבת "כל מלאכתך עשוי", ואסור לחשוב על דברי חולין בשבת, כמו"כ יום "י"א ניסן" מוקדש להתקשרות, התוועדויות, הפצת המעיינות שכ"ז גורם להסיח את הדעת מה"אני" ה"קדוש" של ענייני הפסח ו"מיני מתברכין כולי" יומין" בזכות זה שורה הברכה אח"כ בהכנות לחג הפסח מתוך הצלחה אלוקית.

עניינו של חג הפסח הוא זכר ליציאת מצרים וכבר כתב הרמב"ם: "כבר ידעת שמצרים הוא הגוף ופרעה זה היצה"ר".

בתקופה זו שה"זהיר וטפ"י" הוא "קבלת פני משיח" היינו לחיות עם אלוקות ופנימיות אמיתית, ל"קבל" ולרצות אמת אלוקית שזהו הקב"ה בעצמותו ית' ש"אין עוד מלבדו" כפשוטו ממש, ו"כל ימי חיך להביא לימות המשיח" כל ענייניך חדורים באלוקות וביטול אמיתי פנימי מתוך שמחה וטוב לבב שגורם מידות טובות, היפך ה"אגו" וחיפוש טובת עצמי, אלא טובת כלל ישראל וכלל החסידיים, הרי ממילא "מפרגן" לכל או"א כולל לרבי מלך המשיח נשיא הדור שהקב"ה עצמותו ית' בחר בו שליט"א ונתן ונתן לו כחות עצמיים להנהיג ולנהל את חייו של כל אחד ואחד מהחסידיים כפי רצון העליון מ"חיל אל חיל", שיתקבל אצל כולם הענין של משיח וגאולה בשמחה ובפנימיות ובטוב לבב.

היפך הרצוי וכבר האריך בזה הרמב"ם בפ"ג מהלכות דעות ועוד. עכלה"ק.

וע"כ מלשון התניא הנ"ל והגהת כ"ק אדמו"ר הזקן, משמע שיש מעלה נפלאה דוקא ל"כוונה" על ה"מעשה" עד לאופן של "אין קץ" = "אין ערוך", אך מהוראות וביאורי הרבי שליט"א שבדור זה המוחין נתמעטו וכן הלבבות וזמה הוראה בהשגח"פ שעיקר רצון העליון ית' הוא בביטול "למעלה מטעם ודעת" וכן בהתמסרות למעשה שהוא העיקר.

ע"כ בודאי שצריך להתעסק בענייני מעשה, ובעניינינו ביעור חמץ וניקיון הבית והכנות לפסח. אך מכיוון שכלשון הרבי הנ"ל: "כל קיצוניות הרי"ז היפך הרצוי" משמע מהמילה "כל" שכולל לשני הכיוונים, שאם האדם "קיצוני" רק בענייני מעשה ללא כוונה ורגש כלל גם זה לא רצוי.

וע"כ מה טוב שתוך כדי העבודה המעשית יחשוב האדם גם על ביעור החמץ שבלב, שזה היצה"ר והנה"ב ותיקון מדותיו, וההתקשרות שלו לרבי שתהי' מתוך שמחה אמיתית ופנימית וטוב לבב אמיתיים, וגם אם השליחות קשורה למאמץ ויגיעה ויסורים ר"ל, יהי' זה מתוך שמחה שזוכים לפעול בשליחות הקודש להביא לימות המשיח והתגלות המשיח.

וכאשר יתבונן האדם בתוכן הפרקים בתניא ל"ו-ל"ז על דירה לו ית' בגשמיות כפשוטו ע"י קיום תומ"צ, וכל פעולה בזה מזרזת את התגלות המשיח, א"כ יפעול בענין ביעור חמץ מתוך כוונה להביא לימות המשיח בתכלית השלימות עד להתגלות שלימה בבניין בהמ"ק השלישי.

והרי בליל הסדר מגיע אלי' הנביא לכל בית יהודי שמזה מובן גודל הקדושה של "ליל הסדר" ולפי"ז חשיבות ההכנות אליו בשמחה ובטוב לבב.

והרי כשלומדים את המאמר בפרשת צו בלקו"ת ד"ה "ששת ימים", ו"מפנימים" את גודל מצוות "אכילת מצה" שנקרא "מיכלא דמהימנותא" והרבי מדגיש שלכן חשוב לאכול מצות ששייכים לרבי הרי"צ שעי"ז המצה גורמת חיזוק האמונה ב"משה עבדו" שזה חד עם "ויאמינו בהשי"ת", הרי כל מצוות ליל הסדר עניינם אמונה בהשי"ת ובמשה עבדו הרבי שליט"א מלך המשיח ועי"ז שזה פועל בפנימיות יהי' בעזרה"ת המשך טוב לכל השנה.

שמעתי מהרב גלוקאווסקי שיחי' מד"א אנ"ש ברחובות ששאל

ואם נתבונן רגע בפנימיות העניין של בדיקת חמץ שעניינו לא רק המעשה הגשמי של נקיון החמץ, שאמנם הוא העיקר לקיים את מצות עשה של "תשבתו".

אבל בכל ענין של מעשה ישנו גם כוונת המצוה וכמבואר בתניא (פרק לח ע' נב), "אלא מפני שזהו ג"כ רצונו ית' לדבקה בשכל ובמחשבה וכוונת המצוות מעשיות וכוונת ק"ש ותפלה ושאר ברכות", וממשיך: והארת רצון העליון הזה המאירה ומלובשת בכוונה זו היא גדולה לאין קץ למעלה מעלה מהארת רצון העליון המאירה ומלובשת בקיום המצוות עצמן במעשה דיבור ומחשבה בלי כוונה, כגודל מעלת אור הנשמה על הגוף שהוא כלי ומלובש הנשמה כמו גוף המצוה עצמה שהוא כלי ומלובש לכוונתה. ובהגה"ה שם: וכמ"ש בע"ח שכוונת המצוות ותלמוד תורה היא במדרגת "אור" וגוף המצות הן מדרגות ובחי' "כלים", עכלה"ק. בנוגע לעניינינו (הגרשיים לא במקור).

ובהמשך לנכתב במאמר הקודם שלפני ספר התניא ישנו מכתב - "פתח דבר" מהרבי מלך המשיח שליט"א, כדי ללמדנו שכדי להתנהג נכון ולחשוב ולהרגיש נכון לא מספיק ללמוד תניא בלבד, אלא את השיחות והוראות של הרבי באגרות קודש.

ובעניינינו הרבי מדגיש מאד בכו"כ שיחות ק' את מעלת המעשה שזה ממשיך את עצמותו ית' בעולם ואפי' מעשה לבד בלי כוונה, כי "המעשה הוא העיקר", אבל בודאי כאשר ישנה גם הכוונה ה"ז מוסיף שלימות בהמשכת עצמותו ית' כיון שה"מעשה" עניינו אור הסוכ"ע = "בלי גבול", והכוונה

עניינה "גבול" = ממכ"ע, שהרי "מעשה" קשור ב"קבלת עול" שזה ביטול למעלה מטעם ודעת, משא"כ ה"כוונה" קשור להבנת האדם והתבוננותו ויכולתו לכוון כפי כוחו, ע"כ הוא אור מוגבל וכיון שעצמותו ית' "נושא הפכים" "גבול" ו"בלי גבול" כ"אחד", ע"כ דוקא כשיש גם "מעשה" (בל"ג), וגם "כוונה" (גבול), ה"ז שלימות המשכת עצמותו ית'.

ולמרות כ"ז המעשה לבד כיון שהוא גשמי ופעולה בעוה"ז שמולבש בו עצמותו ית', שהרי "הוא לבדו בכחו ויכולתו לברוא יש מאין" ע"כ ממשיך את עצמותו ית' גם ללא כוונה.

זכיתי לקבל מענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א: כל קיצוניות הרי"ז

"כל ימי חיין להביא לימות המשיח" כל עניינין חדורים באלוקות וביטול אמיתי פנימי מתוך שמחה וטוב לבב שגורם מידות טובות, היפך ה"אגו" וחיפוש טובת עצמי, אלא טובת כלל ישראל וכלל החסידים, הרי ממילא "מפרגן" לכל אחד ואחד.

לחתן שלך מגיע ליקוטי שיחות מקורי

להזמנת ספרי "ועד להפצת שיחות": 077-5123-770 www.mamesh.org

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

את ר' זושא ווילמובסקי מתי צריך לאכול את המצה שהרבי מחלק? בכזית מצה? בכורך? באפיקומן?

וענה ר' זושא שמצה עניינה "מיכלא דמהימנותא" חיזוק האמונה בקב"ה ובמשה עבדו ואילו מצה של הרבי מלך המשיח זה חיזוק האמונה במשיח ובגאולה השלימה ע"כ צריך לאכול את זה ב"סעודת משיח" שב"שביעי של פסח". ודפח"ח.

וע"כ נוסף לכל ענייני הפסח והכנות לליל הסדר, ישנו "שביעי של פסח" ו"סעודת משיח" שהרבי מלך המשיח מביא ב"היום יום" כ"ג ניסן (אסרו חג פסח) שאחרון של פסח שהוא גילוי מהמשיח

זה נתינת כח להתעסק עם העולם אחרי פסח, עיי"ש. והיינו, שענייני העולם לא יפריעו לעבודת ה' מתוך חירות ושמחה כל השנה כולה.

ואי אפשר שלא להזכיר את היום של ט"ו ניסן שתוכנו שאם האמונה מביאה את הרפואה אין כאן חולי מלכתחילה, והיינו שהרי "חולה" בגי' 49 ושער הנו"ן הוא "ביטול במציאות" ואזי האדם בריא באמיתיות, כי הוא נכלל באלוקות, משא"כ כאשר מרגיש את הישות שלו ר"ל.

אמונה מצד היחידה

אם כן זהו "מאכל האמונה" ש"אמונה" זה מצד "יחידה שבנפש", "יחידה ליחודך" שזהו "יציאת מצרים" אמיתי, יציאה מכל "המצרים" ו"הגבלות".

וכפי שהרבי מבאר במאמר של י"א ניסן תשל"א ד"ה "ביום עשתי עשר יום" שעיקר הענין זה ה"פיקח אחד" שאמר: "אנא נסיב מלכא" ומבאר מה ה"פיקחות" שבזה?

אלא כיון שזה דורש "ביטול" לגבי ה"מלך" שזה ביטול של "אין" ו"אפס" שמציאותו לא נמצאת כלל וכלל, רק מציאות המלך בלבד.

ואזי מקבל האדם "מנוחת הנפש" אמיתית, כמו שבת שזה "יום מנוחה" מכיוון שמתגלה "נשמה יתירה" וממילא כשהוא מרגיש ליד הקב"ה מגיע האדם ל"מנוחה" פנימית שאין ממה לדאוג כפי שנכתב ש"דאגה" זה: "אלף" "גימל" "דלית" "הא", ודילגו על ה"בית" מכיוון ש"בית" זה "בטחון" בהש"ת, וכשיש "בטחון" שזה "דבקות" בה', כביאור כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" שביטחון מלשון "טיח" שדבוק בכותל, אזי אין דאגות.

וע"כ פסח שנקרא "ממחרת השבת" ו"חג החירות" מביא גילוי "יחידה שבנפש" שהאדם בוחר בשמחה אמיתית ב"מלך" וחודש ניסן הוא חודש של "ניסים", ו-ב' נוני"ן "ניסי ניסים" וכל יום בדרגת "ראש חודש" כפי שהרבי מלך המשיח שליט"א מביא מהשל"ה הק' על הפסוק: "החודש הזה לכם ראש חדשים".

ניקה בעזה"ת את המתנות שנותנים לו באתעדל"ע ב"חודש האביב" - א' ב' מלמעלמ"ט (שלא כמו ב"תשרי" ת' ש' = מלמטלמ"ע).

ידוע הסיפור על הפריץ שהשכיר את אחוזתו ליהודים ושאל את א' מהיהודים אם הוא מרוצה מהמגורים באחוזתו? וענה לו היהודי שלא. שאל הפריץ מדוע? וענה מפני שתקיעת שופר בראש השנה נותנים לרב ולו לא נותנים כלום, הפריץ שהי' בעל מדות טובות פנה ליהודים בבקשה שיתנו גם ליהודי הזה לתקוע בשופר וע"כ נתנו לו לתקוע את התקיעה של מוצאי יום הכיפורים. שאל הפריץ את היהודי: נו... עכשיו טוב? ענה לו היהודי: נותנים לי רק תקיעה אחת! ענה לו הפריץ (שלא ידע את ההלכה) אם אתה מחזיק את השופר תתקע כמה שאתה רוצה....

ועל משקל זה מבקשים הננו שמאז תהא "שנת ניסים" ותהא שנת "אראנו נפלאות" החל הקב"ה לתקוע בשופר הגאולה (ובאמת כבר לפני זה בשנת תשכ"ז שהי' התעוררות גדולה בעם ישראל אחרי הניסים של מלחמת ששת הימים).

והנה בחודש ניסן שהוא חודש הגאולה מבקשים אנו שתהי' כבר הגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות הרבי מלך המשיח שליט"א מי"ד מנ"ש מנ"ש מנ"ש מנ"ש.

לחיים ולברכה!

כוס של ברכה
בקבוקון עם יין לברכה והצלחה
מהרבי מלך המשיח שליט"א

077-5123-770
www.mamesh.org

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

**העניקו לילדיכם
אגדה של סדר**

קטעים נבחרים מהגדה של פסח, עם תמונות וציורים מרהיבים שיחישו לילדיכם את כל מנהגי החג וישתפו אותם בכל חוויות ליל הסדר.

להשיג בחנויות הספרים המובחרות
מחיר מיוחד לכמויות 077-5123-770 | www.mamesh.org

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מה הקשר?

נקודה נוספת, וחשובה יותר. המעיין בשיחה המוגהת שהוציא הרבי מלך המשיח שליט"א על מבצע יום הולדת (משיחת אחרון שלפסח תשמ"ח), יראה איך פעמיים לפחות מקשר הרבי את היום הולדת לגאולה.

הפעם הראשונה - בהערה 19 "ובפרט שעל ידי זה מקרבים את הגאולה, כמארז"ל אין בין דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף... ובפעם השנייה בגוף השיחה לקראת סיומה "והעיקר (!!!) - שהפעולה בעניני יום הולדת דכל איש פרטי מישראל תמהר ותזרו עוד יותר את שלימות הלידה דכללות ישראל, כידוע שהגלות נמשל לעיבור והגאולה ללידה".

הרבי מנחה אותנו ומראה לנו דוגמא חיה כיצד צריך להיות היחס שלנו ל"מבצע משיח". לא להשאיר אותו בבית המדרש. לא רק את "עשרת המבצעים" לקשר ולהעביר דרך השער של גאולה ומשיח, אלא משיח פירושו - לחדור בכל נקודה ונקודה (ובפרט להמעין בקונטרס ענינה של תורת החסידות, ימצא עומק לפנים מעומק בזה).

גם "סתם אירוע" מתחבר לגאולה ומשיח, ומכל זווית אפשרית. כי להיות "משיחיסט" זה גם לחבר כל יום, כל אירוע וכל ענין למשיח ולגאולה. ולפחות כמו ה"מנחת אלעזר" שלמד אפילו ממספר הקרון ברכבת הוראה בעבודת השם,

הרי על־אחת־כמה־זכמה שראינו איך כל ענין מתחבר אצל הרבי למשיח והגאולה, גם דברים של "חולין שנעשו על טהרת הקודש", בוודאי שלא נותר ולא נרפה. "נחיה" את ההתגלות הקרובה של הרבי מלך המשיח שליט"א, וגם "נחיה" (החי"ת פתוחה) כל יהודי ונחבר אותו אל המאור הגדול - מלך המשיח שיתגלה בקרוב ממש,

או אז "ניולד" מחדש, "כי חלה גם ילדה ציון את בניה" - ונזכה לחגוג את יום הולדתו הקט"ו של הרבי שליט"א מלך המשיח בקודש הקודשים ממש, ונשיר לפניו שיר חדש, מיד ממש!

אחד הכללים הידועים יותר בעולם (מלשון 'העלם והסתר') הוא שאנשים אוהבים לקבל מתנות. לא משנה כל כך באיזה הקשר, מה הסיבה ומהי המתנה. מתנות מקבלים בשמחה.

לכן לא מן הנמנע הוא שאחד הענינים בשליחות שהכי מקרבים יהודים לרבי מלך המשיח שליט"א ולתורה ומצוות הוא "מבצע יום הולדת".

לא קל כליכך להשיג את תאריך יום ההולדת העברי של המקורבים. אבל עם קצת רצון מצליחים. מפתיעים את המקורב במתנה קטנה. חת"ת או בממוזער. ערכה לרכב או/ו תמונת הרבי, והפגישה הקטנה מניבה 'התועדות של ממש' שמביאה אף היא להוספה בתורה ומצוות. אפילו ברכה על המאכל ומשקה - דיינו.

עם כניסתנו לשנת ה'30 למבצע יום הולדת, אנסה להסב את תשומת לבכם ל'מבצע' המיוחד הזה של הרבי מלך המשיח שליט"א, ובלשונו הקדוש "ובפרט בימינו אלו... יש להוסיף ולהרבות יותר באור, ע"י הוספה בעניני טוב וקדושה, כולל גם - עניני הרשות כ"יום הולדת".

בטובו הגדול, נותן לנו הרבי שליט"א גישה חדשה ל'מבצעים'. לא רק 'מבצע תורה' לאלו שבאים לבית הכנסת או לשמוע שיעור. לא רק 'מבצע צדקה' לאלו החפצים להוסיף במצוות. אתהפכא של ממש - לקחת את עניני העולם [שהרי "יום הולדת" בעולם - גולם זה ממש "היהא"], ולהפוך אותו ליום של קדושה.

כל הזדמנות שיש לנו לחבר יהודי אל הניצוץ - צריך לנצל עד כדי לקרוא לזה "מבצע" של ממש. אם יש לכם שכן שהאפשרות היחידה לחבר אותו לרבי זה להזמין אותו לארוחת צהרים או ערב - אפילו אם לא מדובר בסעודת שבת, יש לנצל, וזו הדרך לחבר את כולם אל ראש בני ישראל, בצורה שמחה ואמיתית!

גם יום־הולדת, שבעיני רבים משומרי התומ"צ אינו יום של קדושה אלא להיפך חלילה "יום הולדת את פרעה", הרבי זועק ותובע - לא! לא להשאיר את היום הזה מבוזבז. לא לתת ליהודים לקחת את היום הזה אל הלעומת־זה אלא לנצל ולקשר כל דבר ממש, לקדושה ולאוקות!

"לאכול 'כזית מצה' עם הבעש"ט, עם משיח ונשיא דורנו"

סעודת הבעש"ט וסעודת משיח

'סעודת משיח'. מושג שכל ילד חבד"י חי ונושם. 'סעודת משיח'. מנהג שהגיע בדור הגאולה לכל יהודי באשר הוא - כבקשת מלך המשיח, נשיאנו שליט"א, בכבודו ובעצמו. אך כאשר מנסים לגלול את השתלשלות גילוינו לעולם, מאין הגיע וכיצד, אנו נחשפים לדרך ארוכה מלווה באירועים שונים, דמויות מרתקות ותאריכים משמעותיים שכולם ספוגים במשיחיות גאולתית ראשונה במעלה. רק כאשר הפאזל כולו מולנו ניתן לפקוח עיניים ולהבין כי 'סעודת משיח' היא השלב האחרון ברגעי ההתגלות. סעודה שהיא תכלית גילויה של החסידות ומהותם של נשיאיה הקדושים שהבאת הגאולה היא ורק היא ענינם הם

מאת: הרב שמעון ויצהנדלר

תחילתה של סעודה זו פרצה לתודעה לא כ'סעודת משיח', אלא כ'סעודת הבעל שם טוב'. כך היה הדבר בקרב חסידויות שורשיות מהחסידות הכללית, ואף בכמה מקורות חבדי"ם ראשוניים (אחרון של פסח תש"א, לדוגמא).

ת

כך אנו קוראים באחד המקורות החבדי"ם היותר ראשוניים שהגיעו לידינו - שיחת אחרון של פסח תרצ"ו בפולין:

"שאלו אצל כ"ק אדמו"ר אם אמת כי סעודת אחרון של פסח שייך לאיזה נס שהיה אצל הבעש"ט. ואמר כי איננו יודע..."

מאחורי שאלה תמימה זו מסתתרת מסורת חסידית רבת שנים ולה מנהגים מגוונים לגבי 'סעודת הבעל שם טוב באחרון של פסח' לזכר נס שנעשה לבעש"ט בנסיעתו לארץ ישראל.

נס ההצלה באחרון של פסח

סיפור הנס במסורות טשערנוביל ורוזין משלב בתוכו דמויות גאולתיות מרכזיות - הבעש"ט, האור החיים הקדוש, אחיה השילוני, אליהו הנביא וכוונות ומעשים לקירוב הגאולה (בספרו של הרה"ת יהודה ע"ה חיטריק 'רשימות דברים' קיימות גירסאות נוספות לסיפור. הנוסחא שלפנינו נראה כי לוקטה ועובדה מכמה נוסחאות יחדיו ואכ"מ כלל):

"הבעש"ט השתוקק מאד לעלות לארץ ישראל ואמר שבאם יזכה... יבוא הגואל באשר הוא מבחינת נפש דוד והאור החיים הקדוש הוא מבחינת רוח דוד ובאם יתראה עם האור החיים הקדוש ימשיכו יחדיו את נשמת דוד ותבוא הגאולה [וכן הוא בשיחות ש"פ ויקרא תשמ"ב, בלך תשד"מ, צו תשמ"ז ועיין בספר בעש"ט על התורה מסעי אות ב'] באמצע החורף החל את מסעו לארץ ישראל יחד עם בתו אדל ע"ה ועם הרה"ק רבי צבי סופר זי"ע והגיע לאיסטנבול סמוך לחג הפסח... מיד ביום א' דחול המועד פסח אמר הבעש"ט להר"ר צבי סופר שברצונו לנסוע תיכף ומיד לארץ הקודש ויצא הבעש"ט עם ר' צבי לעבר החוף...

ביום ראשון

של חול המועד פסח הפליגה הספינה לדרכה, אך מיד אחר הפלגתה החלה רוח סערה להשתולל עד שהחלה הספינה להישבר ובתו נפלה לים וניצלה בדרך נס והרוח נשאה את הספינה ללא דרך... וייצר להבעש"ט מאד עד שנגלה אליו רבו אחיה השילוני והראה לו באיזה עולמות הוא נמצא עכשיו והיו נמצאים אז בבחינת שמות אהי"ה וצירופי אהי"ה ויתחזק הבעש"ט בלבו למתק את הדינים בשרשן וביום השלישי שקטה הסערה ובזמן קצר הגיעו לאי לא נודע לרב החובל. הבעש"ט ירד ככל הנוסעים לסייר באי ותעה בדרכו ולא יכול היה למצוא את הדרך חזרה לספינה וביום אחרון של פסח כשהם הולכים אנה ואנה התנפלו עליהם גזלנים... שלא הבינו את לשונם ויאסרו אותם בעבותות והתכוונו להרגם הגזלנים התיישבו לסעוד את לבם.

ואז התעורר ר' צבי ופנה להבעש"ט לאמר מה אתם מחשים עשו פעולה כדי להינצל... אמר לו הבעש"ט האמן לי כי עתה איני יודע מאומה כי ניטל ממנו כל המדריגות אולי אתה זוכר איזה דבר אשר למדתיך הזכר לי. אמר לו ר' צבי גם אני איני זוכר מאומה זולת אותיות הא"ב בדרך הפשוטה אמר לו הבעש"ט ומה אתה מחשה קרא לפני את אותיות הא"ב והתחיל ר' צבי לקרוא לפניו א' ב' ג' ד' והבעש"ט עונה אחריו בקול ובהתלהבות עצומה כדרכו בקדש עד שחזרו אליו מדרגותיו. לפתע שמעו קול פעמון וראו קאפטאן זקן ואנשי חיל עמו. הגזלנים שנחרדו מהופעתו ברחו לדרכם והקפטאן שיחררם מאסיריהם והובילם לספינה ועוד באותו יום נסעה הספינה מהאי והגיעה לאיסטנבול".

"הקפטאן הזקן", נהג לומר בעל ה"שארית ישראל" מווילדעניק מידי שנה בשנה, היה אליהו הנביא בכבודו ובעצמו שביקש הבטחה מהבעש"ט שלא יסע לארץ!".

לאור סיפור זה נדמה כי מדובר בנס הצלה פרטי של הבעש"ט בעצמו. אלא שכמובן הצלת הבעש"ט היא היא הצלת הדורות כולם, כפי שנהגו לומר אדמור"י בית סקוורא לגזע טשרנוביל, כי זכות הצלת הבעש"ט הביאה לגילוי תורת החסידות לכל הדורות. זאת ועוד: כתוצאה וכהמשך להצלה זו הייתה עליית הנשמה הנודעה של הבעש"ט בשנת תק"ז בה קיבל את השליחות הנבואית 'לכשיפוצו' שעל ידי זה 'קאתי מר'.

ואכן בחסידויות שורשיות שקשורות לגזע טשרענוביל, רוזין, אפטא ועוד נוהגים בקפידא כל שנה ושנה לקיים את 'סעודת הבעש"ט' ולספר סיפור זה, וכבר הרחיב במנהגים אלו הגר"ג צינגער בחיבורו הנודע 'נטעי גבריאל'.

אלא שבכל מסורות אלו לא נזכר כלל שסעודת הבעש"ט קשורה ל'משיח', או נקראת 'סעודת משיח', אלא 'סעודת הבעל שם טוב' בלבד.

משיח האמת וכת הפרנקיסטים

באותה שיחה עמה פתחנו ממשיך הוד כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ ומציג ענין אחר שהוא היה בין היסודות לסעודת אחרון של פסח: "שמע אומרים כי אז היה ניצוח רוחני על הפרנקיסטים. הניצוח פנימי היה בכ"ד כ"ה תמוז (ועל אותו תאריך

יש מכתב מהבעש"ט) שאז קיבלו לימי משתה עליהם ועל בניהם [ראה מסגרת], אולם הניצוח רוחני היה באחרון של פסח. כי באחרון של פסח אמר כי ינצחום. על כך פעם אמרו שזוהי סעודת משיח, ויצא חוטר". עד כאן הדברים הקצרים.

כדי להבין את הקשר בין ניצחון שמיימי זה לסעודת משיח, עלינו להכיר במעט את מהלכיה של אותה כת שהחסידות סבלה ממנה רבות בתקופת הבעש"ט. הפרנקיסטים היו כת יהודית קטנה ועממית בראשות יעקב פראנק שהשתמשה בבורות שיטתית במונחים קבליים שמיימיים "בכדי להביא את הגאולה", תוך כדי רמיסה זדונית ואידיאולוגית של ג' העבירות החמורות רחמנא ליצלן. החל משנת תקי"ד כדי לקבל הכרה מהשלטון יזמו הפרנקיסטים ויכוחים פומביים עם היהדות כדי לבזותה. משני הצדדים עמדו הנאבקים: מחד הכנסיה הנוצרית שקיבלה הבטחה שהפרנקיסטים יחברו לדת הנוצרית, כי עיקרי 'תורתיהם' זהות, ומנגד עמדו נציגי היהדות הנאמנה שראו בחומרה רבה את מהותה של כת זו שהביאה את דיבת היהדות רעה. בחודש חשוון תקי"ד גרמו הפרנקיסטים בזדון לשריפת התלמוד בקאמניץ רח"ל ובשנת תקי"ט, הם ביקשו להוכיח כי היהודים אכן מכניסים דם נוצרי במצות תוך שהם מביאים לא פחות מעשרים הוכחות תלמודיות ואפילו מהט"ז בשו"ע הלכות פסח שיש לחזר אחר יין אדום הדומה לדם. כל שכן דם בעצמו... אולם דומה כי עיקר הנאבק הרוחני השמיימי היה על האמונה בביאת המשיח. הפרנקיסטים דיברו רח"ל בשם המשיח והגאולה!

עיון בפורטוקולים של היוכוחים עם הפנקיסטים מלמד כי בויכוח בלבוב בשנת תקי"ט, שהתקיים בנוכחות הבעש"ט ובראשותו של תלמידו חסידו הגאון האדיר רבי חיים הכהן רפפורט מחבר שו"ת 'השיב הכהן' (הנזכר בכתבי כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ בסיפור הנודע שקשור למאבק בפרנקיסטים), הציגו הפרנקיסטים בפני הכנסיה הנוצרית שבע שאלות ליהדות הרבנית, כאשר שש מתוכם היו נסיונות הוכחה מהתנ"ך והש"ס לאמונה הנוצרית במשיח!

בסיומו של הויכוח סברה הכנסייה הנוצרית כי הפרנקיסטים ניצחו ולכן עליהם להתנצר כמו שהבטיחו, וכך הווה. אך ניצחונה של היהדות היה גם בכך שכת זו בפועל ממש הפסיקה לדבר יותר בשם

„סעודת משיח“

כדי שנה בערב שביעי של פסח מפרסם גוף אנונימי, שאין לדעת את כוונותיו האמיתיות, מודעות הקוראות לצבור לערוך „סעודת משיח“. התחילה הכתורית, צעירים חביבים בארה"ק עלולה להטיל דופי בחייד כאילו הם מעודדים פולחני משיח.
פרסום המודעות ממש בערב התג מונע מאנשי תביד, אפשרות להתנער בעוד מועד מאתריית לטויעות, ומאידך מונע מהקוראים שומרי המסורת אסטרות לברר אם מדובר בעניין רציני או כמתיחה.
ג. אטימי
פ. אטי

▲ "כבר היה לעולמים"... עיתון מעריב מתלונן על גוף אנונימי המפרסם סעודת משיח

מ"ה יעקב יוסף הכהן נ"י
 בסדר מודת אודיקר כי נגלה אלי מורי
 גיע חי לא בחלום ולא בחזות רק פסח
 במראה פנים נילה לי הרבה דברים מכשוינו
 של עולם ומעקבתא דמשיחא וגם גילה לי
 שמקומי ימלא על כסאי תלמידי הקדוש שר
 התורה בער נ"י ע"כ חזק תלמידי את אשר
 לפניך ותמסור לי בחזרה הכתבים מ"א
 בעשית זיל ואסטרם אליו ודיל והדבר יהי
 כמסו והחוס

מנאי מורך ורבך

ישראל במהרי"ר אליעזר
בעיש ספעזבו

קעט

(גור 69,5)

ביה עשיק בלק תיקייס ספעזבו

אך טוב וחסד יודוך את כ"כ יודי
 ה' ויר"י הרב הגאון הק' והאש
 הגדול מוה"ר' משה נ"י אבריק'ק
 ראלין

ג"ה קבלתי ורציה אחתני בקריאי
 הדברים אשר השובי דיבר על ה' ועל משיחו
 חס מלוכזר ע"כ אהובי ואהוב ה' צפתי שלא
 לתקורי אותו לחלוטין כי רק צריכין לדחות
 אותו על ששה חדשים ואח"כ נראה ונרעה
 ובטוח אני בחסדי השי"ת כי לא ירח מפנינו
 נדח הוי"ש כי רוצה הוא ביה בתשובת עמו
 ישראל מובטחני שיעשה רצוני בזה ותפק
 תשובה

ד' ידו אתנו בלוחי
ודו"ש כל הוי"ש

ישראל במהרי"ר אליעזר
בעיש ספעזבו

קעט

(גור 342)

ביה לבוב כ"ף ואי תמו תיקייס לפיק
היה כאשר היום יום בשורת הוא לנו

חיים וגם לכל בית ישראל כי עיי השתדלות
 הבישוף מלבוב הארון סקולסקי יחי' אנהנו
 חיים נצחנו את העדה הרעה הכת של הצורר
 הרשע ימי"ש יעקב מראנק ועדתו הרשעית
 שם רשעים ירקב כי השי"ת עמד בעזרתנו
 ע"כ קבלנו עלינו ועל זרענו ועל כל הנלוים
 עלנו מנתה ועד עולם לעשות יום זה יום
 טוב יום משה ושמחה בכל אהר ואהר
 בזכות כל יתן השי"ת לפוט רגלנו וידינו
 על במות אויבנו וירוס קרן ישראל למעלה
 ראש ע"ז בא"צהי"ת ביום הגיל ובשנת הגיל
 פסיק לבוב...

דברי הק' חיים הכהן ראפאפארט
 בהנהיג מוהרי"ר שפתה ז"ל
 אבריק'ק לבוב והגליל יצ"ו
 גאום ישראל במהרי"ר אליעזר
 בעיש ספעזבו
 וגאום הק' יצחק דובער מרגליות
 מיאלאחיץ

בפקודת רבינו מאור הנולה י"ג באנו
 ג"כ על התחום כוודא ועד יום ה' אחתנן
 תיקייס פסיק ספעזבו

דובער במהרי"ר ר' אברהם

יעקב יוסף הכהן מפולנאה
 דברי זאב ואלף קיצעס

קעט

(גור 126)
ב"דה

אנתנו חיים קבלנו עלנו ועל ורענו
 ועל כל הנלוים אלנו לעשות את יום כ"ף
 ואין תמו מדי שנה בשנה יום טוב יום
 משה ושמחה בעד הנס הגדול והחסד הרב
 ש'שה עמנו השי"ת ביום הזה ש'קם עלנו
 איש צר ואויב רשע ער"ץ שמו ימח יעקב
 מראנק שם רשעים ירקב הקדוה וחסיה רבים
 מאחב"י ועתה הוי"ש השי"ת את מחשבתו הרעה
 ימי"ש וקלקל את מחשבתו הרעה והשיב לו

עלי חלום חלמתי שהי' ליג בעומר ואני יושב
 במסביבה עם מורי הנורא הבעש"ט שייג ושפתאום
 נחלבנו פסיק ואמר לי כוה"ל אברמפילי ספירצא
 איך זע או דאש איז דער לעצטער ליג בעומר
 וואש דו זעסט פ"ך בזה העולם וקארים פ"ך
 רישט מען אויך עכ"ל הקי אבל אהה בז'
 תגלה לו החלום רק תגיד קי' שייטיב לי
 חלום סתם והוא יאמר בפיו ק' חלמא טבא
 חזיתא ודיל משיבני אני אותך טבל תגלה
 לשום כינ

ד' אינך טיחל לקבל תשובה טובה
 אברהם אבא שפירא
 בן צפורה
 פ"ג תתן י"ה פרסות פויליש

קעט

(גור 40)

ביה יום עשיק סולטשין תיקייס
 עכ"ל תלמידי והב"י ריכנים ה'צ'
 ה' הק' המרהי"ם אישים פסיסים
 חי פליתם יחי'

במאי חלום אמטל בלילה ורואה אני
 קטרוז גדול רחיל אבל ברוצת ה' דרכי איש
 גם איביו יעלים אתו ובשום אופן לא הי'
 כיכולת להמתיק רק עד אשר נהכסמתי שאחז
 מייחא יקבע ישיבתו בשה ובה נפתח הדין
 בשודשן כי ישיבתי צ' עושה רושם חה
 הודה ודיל

מנאי רכבס ומורכס
 ישראל במהרי"ר אליעזר
 בעיש ספעזבו

קעט

(גור 229)

ביה יום גימיל ויחי תיק' ספעזבו
 תלמידי הרב הגאון הקדוש צ"ק

אגרות 1

אגרות 1

א המכתבים שבישרו את הנצחון על הפרנקיסטים.
אירוע שהביא לפרסום 'סעודת משיח'

בשנת תש"ב גילה הרבי ריי"צ ממנהגיו
 של הבעש"ט בסעודה זו:
 "הבעל שם טוב קרא לסעודת אחרון של
 פסח 'סעודת משיח'. כשם שישנם שמות
 לסעודות שבת ויום טוב 'עתיקא קדישא',
 'זעיר אנפין', וכו' כך קראו אצל הבעל שם
 טוב לסעודת יום אחרון של פסח 'סעודת
 משיח'. באותה סעודה היה המנהג שהדלת
 היתה פתוחה לכל וכל מי שנכח בביתו של
 הבעל שם טוב טעם מסעודת אחרון של
 פסח.
 מדברים אלו השתמע כי חידושו של
 הבעש"ט היה לגלות כיצד עצם היום טוב
 קשור למשיח. האירוע עם הפרנקיסטים,
 אם כן, נראה כי אינו אלא גרמא בלבד,
 בבחינת 'מן המיצר', שהכשיר את הקרקע
 לחשוף ענין הכי נפלא בתורת החסידות -
 'סעודת משיח'.

להגיב בחריפות ותקיפות על הצהרותיו
 בענין הפרנקיסטים. ויצויין כי מכל שיחו
 ושיגו של הספר והסופר ניכר כי ספרי
 מינות לא זזים משולחנו ואכ"מ].
 הניצחון על כת הפרנקיסטים היה בחודש
 תמוז תקי"ט, פחות משנה לפני הסתלקות
 הבעש"ט (כפי שמעיר כ"ק אדמו"ר מלך
 המשיח שליט"א בסיבה שמאורע זה נשכח
 במנהגי החסידים), אולם עוד קודם לכן
 היו כמה ניצחונות ואחד המיוחד שבהם,
 היה, כדברי כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ,
 באחרון של פסח. ביום הקשור לביאת
 משיח צדקנו הנזכר בהפטרת היום -
 "ויצא חוטר מגזע ישי". החל מניצחון זה
 התחיל הבעש"ט לאכול סעודת משיח
 ולקרוא לסעודת אחרון של פסח בשם
 'סעודת משיח'. כי ביום זה מאיר אורו של
 משיח.

משיח האמת ורח"ל התנתקה והתנצרה.
 המשיח נגאל מידי מרשיעי בריתי!
 היה זה גם ניצחון של משיח האמת,
 המשיח ההלכתי, החסידי, אותו פגש
 הבעש"ט בהיכלו והטיל עליו את התפקיד
 להבאתו. אך בד בבד היה זה ניצחונה
 של החסידות שסבלה ממקטרגים שששו
 להשוות בין החסידות לכת הזויה זו,
 שידעה להלוך אימים על כלל הציבור
 היהודי בפולניה.
 [ויוער: גם בדורנו ביקש איש צר
 בהגותו הדמגוגית-שיטחית 'משיחי השקר
 ומתנגדיהם' לדמות את כת הפרנקיסטים
 ההיסטורית לאמונת חסידים בכלל וחסיד
 חב"ד במיוחד שרבים הוא מלך המשיח
 וראה זה פלא דווקא חסידי בעלזא
 מקהילת אנטוורפן בביטאונם השבועי
 'עלים לתרופה' הקדישו את אחד הגליונות

חב"ד וטשערנוביל - להרגיש משיח באחרון של פסח

לפני שנתאר את המשך השתלשלות 'סעודת משיח' אצל נשיאי חב"ד עצמם, שומה עלינו לעמוד על הבדלי הנוסח בהגדרתה הראשונה של סעודה זו - יום הצלה פרטית של הבעש"ט ושמה 'סעודת הבעש"ט' או הצלה כללית של הדור כולו בהקשר לרעיון הגאולה ושמה 'סעודת משיח'. באחרון של פסח תרצ"ה (הוספות לשה"מ תשי"א) שח כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ שיחה קצרה שברבות השנים הוסברה והורחבה בידי הרבי שליט"א בצורה גלויה ובצורה עקיפה וממנה ניתן להסיק משהו על שורשם של ההבדלים גם בסעודה זו.

ואלו הדברים:

בחודש שבט תקע"א נפל דבר בעולמם של נשיאי החסידות. שני ממשיכי דרך שונים של המגיד ממעזריטש השתדכו ובאו בקשר הנישואין, הלא הוא החתן רבי יעקב ישראל טברסקי (הנודע לימים בשם רבי יעקב ישראל מטשערקאס), בנו של הרה"ק ר' מרדכי מטשערנוביל ונכדו של הרה"ק ר' מנחם נחום תלמידו של הבעש"ט וזקן תלמידי המגיד - עם בת אדמו"ר האמצעי, הרבנית דבורה לאה, נכדת אדמו"ר הזקן.

(בשולי הדברים יוער כי תוצאות שידוך זה הוא הוד כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ בעצמו, הנשיא השישי, כאשר אמו הרבנית שטערנא שרה היא נכדתו של

הרה"ק ר' יעקב ישראל מטשערקאס והסיפור השמימי שהסתתר מאחורי שידוך זה ידוע: כאשר נודע לאדה"ז שמשיח יהיה או מצאצאי תלמידו הזקן של המגיד - שזה הר"מ מטשערנוביל, או מהתלמיד הצעיר - שזה הוא בעצמו, ביקש לעשות ביניהם שידוך, כפי שסיפר החסיד הנודע ר' איצ'ה דער מתמיד הובא בספר 'זכרונות' ועוד).

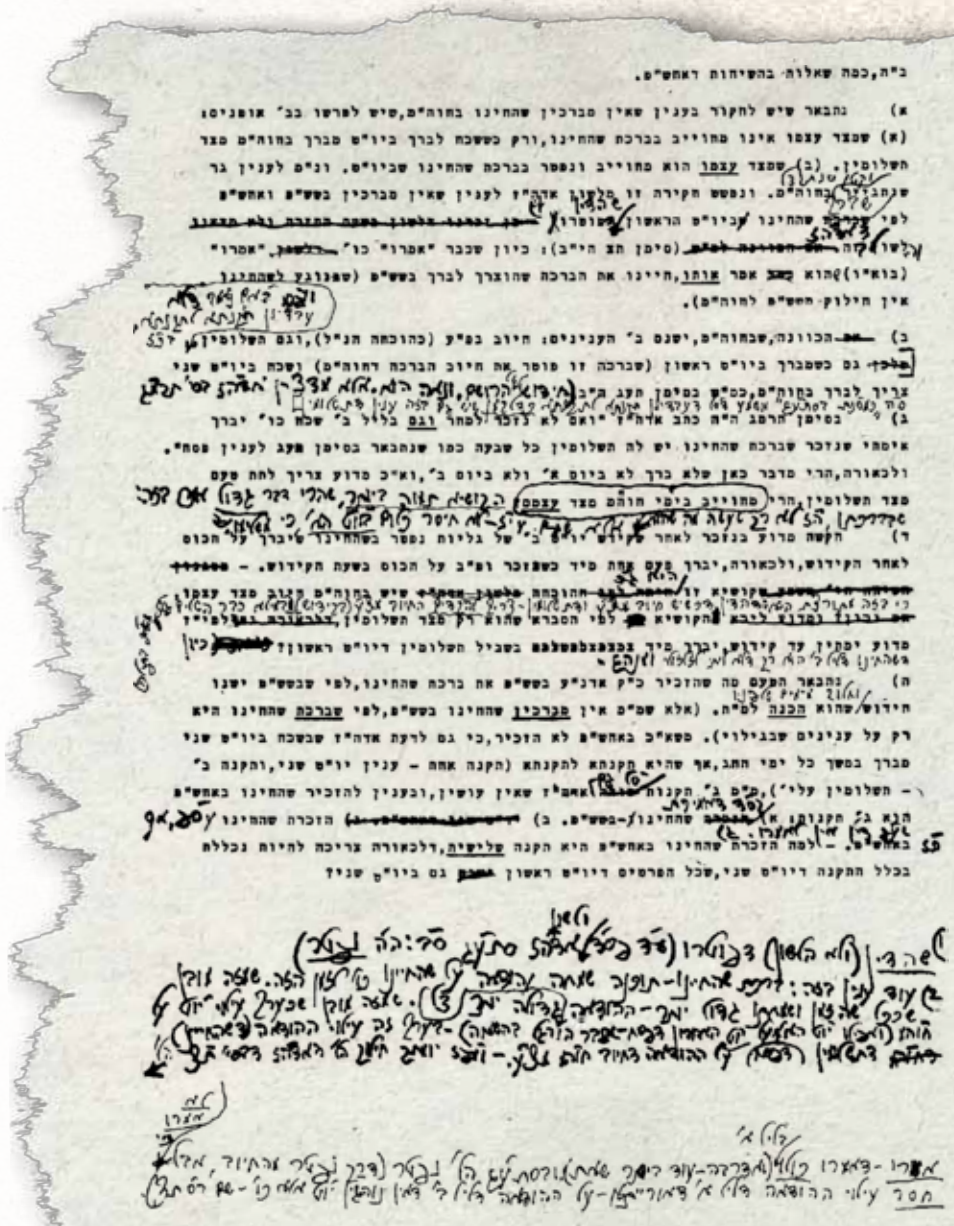
בעת החתונה, בה נכח גם אדמו"ר הזקן, פנה אדמו"ר האמצעי למחותנו הנעלה בשאלה: מכיוון שידוע ש'פולין' קיבלו מהמגיד את חוש הריח, האם הוא 'מרגיש' באחרון של פסח את משיח! - - - תגובתו של רבי מרדכי מטשערנוביל היתה: כבר דובר שצריך להיות 'יוקח נא מעט מים'. אתם בשני מילים יכולים לעלות נשמה בכל ארבעת העולמות.

באחרון של פסח תשכ"ג הקדיש הרבי שליט"א את אחת השיחות להסברת סיפור זה שהינו לכאורה תמוה, מה בעצם השיב הר"מ מטשערנוביל למחותנו? ומה סומנת בחובה השאלה?

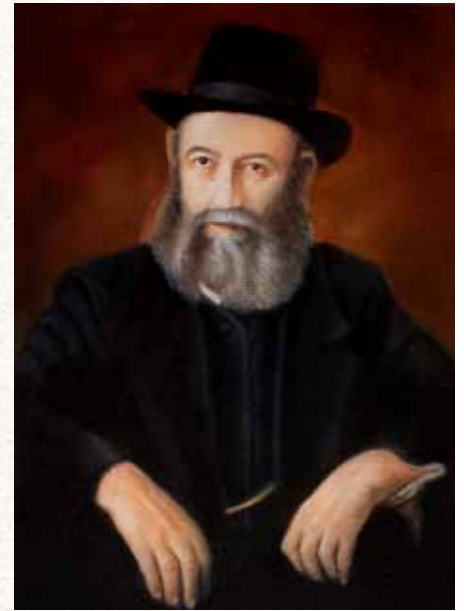
תורף הדברים: הרה"ק ר' מרדכי מטשערנוביל טען כי מכיוון שענינו של משיח הוא לימוד באופן של 'ראיה', היינו לימוד נקודתי, הרי כדי 'להרגיש משיח' צריך להיות לימוד מסוג זה ולא לימוד המאפיין את חב"ד. אולם שיטת חב"ד, מסביר הרבי, כי דווקא על ידי האריכות וההרחבה ניתן להגיע לדרגא של 'מעט מים', הלימוד הכמותי ברחבות הוא זה שמכניס את האדם להגיע ליעד של לימוד באופן של 'ראיה'. כלומר להרגיש משיח באחרון של פסח הוא דווקא על ידי לימוד חסידות חב"ד.

דברים אלו עצמם המשיך הרבי שליט"א להסביר ברבות השנים על הקשר בין סעודת משיח לחסידות חב"ד דווקא שכל ענינה הוא שתורת החסידות, שהיא טעימה מתורתו של משיח, תהפוך ל'דם בשר כבשרו' - 'סעודת משיח' וזה יש דווקא בחב"ד.

זהו אחד הסודות שהסתתרו מאחורי הבדלי הגישות לסעודת אחרון של פסח בין ממשיכי דרכו של התלמיד הזקן של המגיד הלא הוא הרמ"נ מטשערנוביל, לתלמיד הצעיר - אדמו"ר הזקן. אך ראה זה פלא בדור האחרון הנכד שאיחד את שניהם, מי שאביו הוד כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב אמר לו: "הרי אני שביעי מהבעל שם טוב, וגם אתה שביעי: הבעש"ט, ר' נחום

▲ שו"ת עם המניחים משיחת אחרון של פסח תשכ"ג על תשובתה של הרבנית חיה מושקא בשנת תרס"ז

אמו"ר הזקן. אך ראה זה פלא בדור האחרון הנכד שאיחד את שניהם, מי שאביו הוד כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב אמר לו: "הרי אני שביעי מהבעל שם טוב, וגם אתה שביעי: הבעש"ט, ר' נחום [מטשערנוביל], ר' מרדכי [מטשערנוביל], ר' יעקב ישראל [מטערקאס].

אותה).

הרבי אמר למנהל הכספי ר' אליעזר קפלן שיתנו לבחורים ארבע כוסות על חשבוננו... כאשר הרבי לבש את השטריימל ולקח את הגארטל (אבנט) לאמירת דא"ח יצאו כולם ממקומותיהם ועמדו על הספסלים וכו' לשמוע המאמר. אחרי המאמר הכריזו שכולם ישבו על מקומותיהם והרבי ברך ברכת המזון והתפללו ערבית. באמצע התפילה ראיתי שמוציאים כל השולחנות והספסלים החוצה... אחרי תפילת מעריב אמר הרבי שהוא קונה ריקוד (אמר איזה סכום לקופת בחורים) ומכבד את הממונים לרקוד כולם התחילו לשיר והממונים יצאו במחול. אחרי שהממונים גמרו את הריקוד קנה הרבי שוב ריקוד וכיבד את המלמדים שהיו שם".

היה זה אם כן מאורע חד פעמי ש'נמתח' על פני כמה שנים נוספות בלבד שזכו לו תלמידי התמימים בליובאוויטש שבליובאוויטש בלבד.

ההתגלות ב'חצי דודר התחתון'

מעטים יודעים כי עקרונות משמעותיים ומנהגים רבים מספור בחב"ד, התחילו לגלות הוד כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ דווקא

הרב פערלאוו ועוד. הנה התיאור הסגוני: "החל משנת תרס"ו הרבי (מוהרש"ב נ"ע) היה בא לאכול באחרון של פסח עם התמימים. הסדר היה שבאחד מן הבתי חומה ערכו שלחנות כמו ח כפול. היינו צורת האות ח' בתוך ח'. לרגלי הח' - היה שלחן אחד קטן ומחוצה לו שלחן גדול. שני השולחנות האלו היו פנויים כל ימי הפסח. על השולחן הגדול עמדה כל ימי הפסח מנורה גדולה ויפה עשויה מעץ מעשה ידיו של כ"ק מהר"ש. באחרון של פסח היה כ"ק אדמו"ר ע ואורחיו אוכלים על השולחן הגדול סעודת משיח והשולחן הקטן היה בשביל המנגנים... לפני שהרבי בא כולם כבר ישבו על מקומותיהם. אלו שידעו לשיר יפה הושיבום ליד שלחן הקטן שעמד על יד שלחן הרבי. כשהרבי בא באו אלו גם כל אלה שסעדו על שלחנו כל ימי הפסח. הביאו לו מים ונטל ידיו לסעודה... אחרי ברכת המוציא תלה את השטריימל על הקיר ונשאר בכיפה... אחרי מנה ראשונה שרו ניגונים שונים כשהגישו להרבי מרק סלק... לקח מצה ושבר לחתיכות לתוך המרק (למרות שכל ימי הפסח היה נזהר מאד מאד משרויה עד כדי כך שכשהיה אוכל מרק היה בולע מקודם את המצה ואח"כ את המרק, וכל פעם שהוציא הכף מן הפה היה מקנח

[מטשערנוביל], ר' מרדכי [מטשערנוביל], ר' יעקב ישראל [מטערקאס], ר' יוסף יצחק [בן הצ"צ], אמר, ואתה!" (לשמע אוזן ע' 167) - הוד כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ איחד את כל הענינים יחדיו. וכה דבריו באחרון של פסח ת"ש:

"לסעודת היום של אחרון של פסח אצל כל נשיאי החסידים, הן נשיאי החסידות הכללית והן נשיאי חסידות חב"ד, היה סדר מיוחד שבא ביסודו בירושה ממנהגי מורנו הבעל שם טוב".

הוי אומר: הבעש"ט ומשיח - חד הם! ואכן, אומר הרבי שליט"א: כ"ק מו"ח אדמו"ר היה נוהג בסעודת משיח לספר ולדבר מהבעש"ט.

ארבע כוסות בשנת הקץ תרס"ו

השלב הבא בהשתלשלות והתרחבות 'סעודת משיח' היה אצל נשיאי חב"ד דווקא, עד לתכלית השלימות של סעודה זו בשתיית ארבע כוסות בשנת הקץ - תרס"ו. התמימים שזכו להיות במאורע זה העבירו את הדברים לדור האחרון, כזה הוא החסיד ר' רפאל הכהן בספרו 'ליובאוויטש וחיליה' שתיאר בלהט את המחזה הנפלא שהתרחש אז, כמו גם בספרו של החסיד

בבואו לחצי כדור התחתון בשנת ה'ת"ש.
 'עת לכל חפץ' הסביר זאת הרבי שליט"א.
 הפעם הראשונה ש'סעודת משיח'
 התגלתה בהרחבה על ידי הרבי ריי"צ
 היתה באחרון של פסח הראשון לבואו
 באורח של קבע לארה"ב בשנת ת"ש. שם
 סופר על הסעודה אצל אדמו"ר הזקן,
 האמצעי והרבי הצמח צדק, כמו גם על
 הסעודה המפורסמת בשנת תרס"ו. כאשר
 מעיינים בדברים מגלים כי באורח פלא
 ו'בהשגחה פרטית', כלשון השיחה שם,
 הדברים אף קשורים להוד כ"ק אדמו"ר
 מלך המשיח שליט"א!
 עיקרי הדברים עוסקים בזיכרונות יום

אחרון של פסח שנת תרס"ו. תרס"ו
 היתה הפעם הראשונה, כדבריו בשנת
 תש"א, שסעודת משיח נחוגה ברוב עם
 בהתועדות רבתי. הרבי ריי"צ מספר על
 ליל אחרון של פסח תרס"ו בבית הרב,
 או אז העלה אביו כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב
 ביחד עם אחיו הרז"א זיכרונות מרתקים
 מאחרון של פסח תרכ"ה, האחרון בחיים
 חיותו בעלמא דין של הרבי הצמח צדק.
 באותה סעודה בשנת תרכ"ה שאל הרבי
 רש"ב, שהיה ילד כבן ארבע שנים, את
 אביו הרבי מהר"ש - מדוע אחרון של פסח
 הוא גם חג? האחות הבוגרת דבורה לאה
 ענתה כי חוגגים את העובדה שהצליחו

להישמר כל החג מאיסור חמץ... בהמשך
 נכנסו כולם לרבי הצמח צדק לשמוע
 מפיו תשובה על שאלת הילדים:

"הסבא קרא לשלשתנו להתקרב אליו
 ואמר לנו: היום האחרון של פסח נקרא
 בשם 'אחרון של פסח' כלומר שהוא הסיום
 ממה שהתחיל בלילה הראשון של פסח.
 הלילה הראשון של פסח הוא החג שלנו
 מה שהקב"ה גאל אותנו ממצרים בגאולה
 הראשונה על ידי משה רבנו, הגואל
 הראשון. זה היה ההתחלה. ואחרון של
 פסח הוא החג שלנו על הגאולה האחרונה
 שהקב"ה יגאל אותנו מהגלות האחרונה
 על ידי משיח צדקנו שהוא - משיח צדקנו
 - הגואל האחרון. היום הראשון של פסח
 הוא יום שמחתו של משה רבנו ואחרון
 של פסח הוא יום שמחתו של משיח".

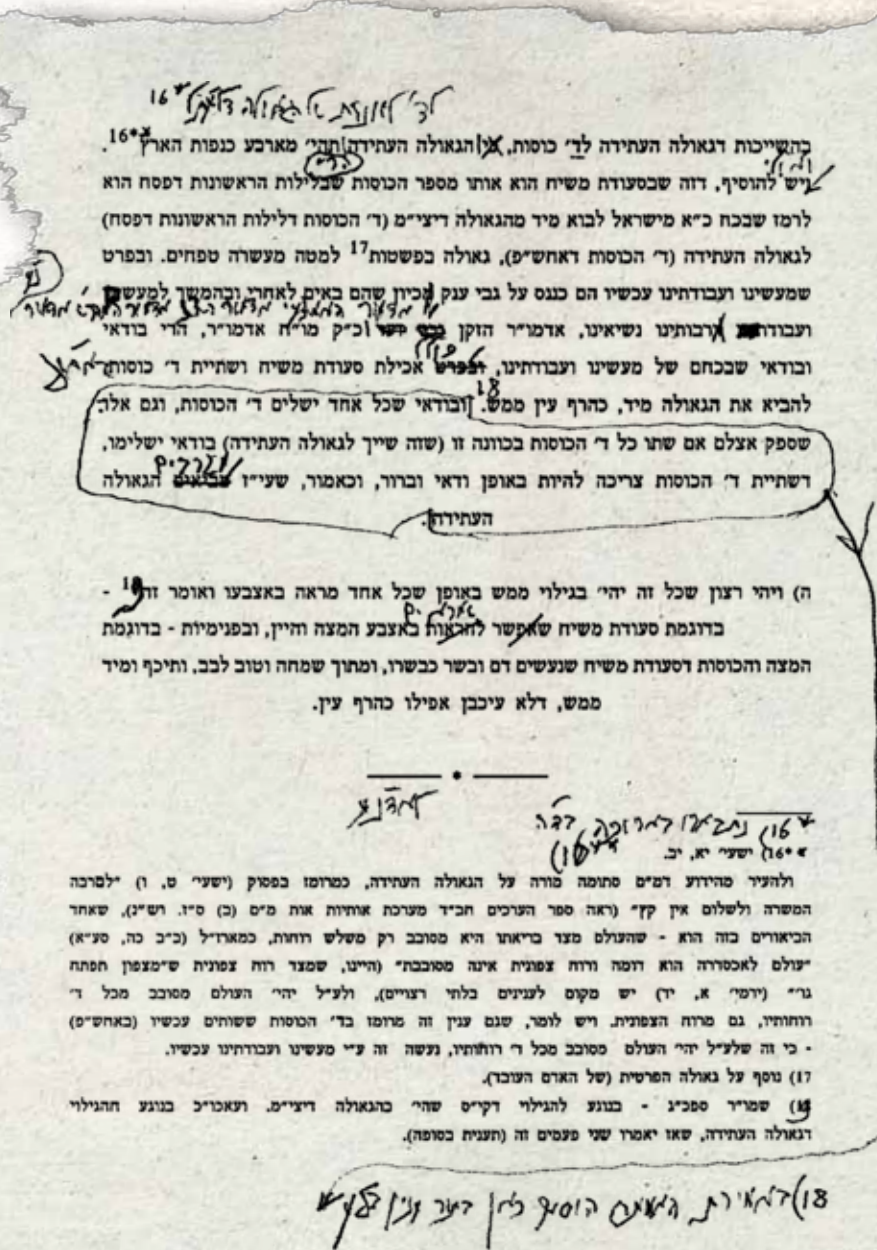
כל דברים אלו היו רק 'הקדמה' שסיפר
 הרבי רש"ב לאירוע שהתרחש באותה
 שנה ממש, תרס"ו, ובאותו ערב בביתו
 שלו בלויבאוויטש, ויכוח בין שתי נכדותיו.
 הנכדה הבכירה ואחותה 'מושקע'...

"חנה אומרת שאחרון של פסח הוא
 חג כמו כל החגים ואילו מושקע אומרת
 שאחרון של פסח אינו חג כמו כל החגים
 והראיה לכך שלהדלקת נרות לא מברכים
 שהחיינו וכרגע נזכרתי על האירוע של
 אחרון של פסח תרכ"ה".

מכאן ואילך באים הזכרונות מסעודת
 משיח אצל אדמו"ר הזקן, אדמו"ר
 האמצעי ואדמו"ר צמח צדק:

"הדוד ר' זלמן אהרן מנגן הניגונים
 שודדנו זקננו כ"ק הרב ברוך שלום ניגן
 באחרון של פסח תרכ"ה בשעה שאב'
 הסבא, כ"ק אדמו"ר צמח צדק, אכל
 סעודת משיח. אבי מספר מה ששמע
 מאביו כ"ק אאזמו"ר מוהר"ש: הבעל
 שם טוב קרא לסעודת היום של אחרון
 של פסח בשם סעודת משיח. הדוד רז"א
 מספר מה שאמר הסבא כ"ק אדמו"ר
 צמח צדק: כשתנגן ניגוני סעודת משיח
 כפי שהסבא כ"ק אדמו"ר הזקן ניגן אותם
 תעורר את כוח הזכרון ותיזכר על מחזה
 הקודש של הסבא ושל החותן [אדמו"ר
 האמצעי]... כשהדוד רבי ברוך שלום,
 מספר הדוד רז"א, החל לנגן - עזר לו אבינו
 כ"ק אאזמו"ר מוהר"ש. הסבא ניגן איתם
 בחשאי. בידו השמאלית סמך את ראשו
 וכיסה את העינים ובידו הימנית הקיש על
 השולחן לפי מהלך הניגון וטיפות גדולות
 של דמעות זלגו על לחייו" -

הרבי ריי"צ גילה כאן את המאחורי

▲ הגהות בכתי"ק על המאמר המופלא באחרון של פסח
 תשמ"ט ובו הוראה לשתות את הארבע כוסות-מתוך
 כוונה על הגאולה העתידה.

הקלעים' המופלאים שהתרחשו בבית פנימה של כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב בליובאוויטש, לפני הופעתו ההיסטורית לסעודת משיח הראשונה ביחד עם תלמידי התמימים עם שתיית ד' כוסות!

הווי אומר: הבעל שם טוב, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצמח צדק, אדמו"ר מהר"ש, אדמו"ר מוהרש"ב, אדמו"ר מוהרי"צ ו... הרבנית חיה מושקא! בשיחה אחת של שנת תרס"ו ההיסטורית.

המדקדקים ימצאו כי בשנים הראשונות כאשר הרבי שליט"א דיבר על 'סעודת משיח' נהג להזכיר אף הוא בקצרה או בהרחבה את הסיפור הזה גם על הרבנית חיה מושקא! כמו (תשט"ו, תשכ"ג, תשכ"ה ועוד). בשנת תנש"א יצא לאור 'ליקוט' עמוק בנגלה ובחסידות משיחות אלו המבהיר בהרחבה את ה'ויכוח' ההלכתי בין שתי הבנות ומסביר את עומק התשובה של הרבנית חיה מושקא והקשר לאחרון של פסח ומשיח! (ראה צילום).

בשנים הבאות המשיך הוד כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ לדבר בענין זה וחזר שוב ושוב על נקודה אחת: הבעש"ט גילה את ענין המשיח באחרון של פסח. דומה כי באחרון של פסח תש"ד הדבר בא לידי חיתום ברור ב'אותיות נפלאות' בהם ביאר את השייכות של הבעל-שם-טוב למשיח על ידי סיפור מפגישתו השניה של הלמודן הנודע ר' יוסף כליבו עם אדמו"ר הזקן. באותה פגישה התבטא ר' יוסף בביטוי של זלזול חריף על הבעש"ט ואדמו"ר הזקן בחר לענותו ב'שפיצקייט משיחית'...

"עליכם לדעת שגילוי הבעל שם טוב הוא למעלה מעלה מגילוי אליהו!... ר' יוסף כלבו נאלם דום בתמיה גדולה כיצד אפשרי הדבר? אומר לו הוד כ"ק רבנו הזקן זוהי גמרא מפורשת... ר' יוסף כל בו התפעל עוד יותר שכן כל סוגיות הש"ס היו ברורות ובהירות אצלו כאילו רואה אותן לפניו בעינים וראה על כך אין הוא יודע היכן היא נמצאת בש"ס אומר לו הוד כ"ק רבנו הזקן רז"ל אומרים (כתובות עז, ב) "מכריז אליהו קמיה פנו דרך לבר ליוואי". 'ליוואי' מלשון התחברות. ההתחברות של אלקות עם נשמות ישראל. מורנו הבעל שם טוב חיבר אלקות עם נשמות ישראל שגילוי היה בכיאת המשיח ומורנו הבעל שם טוב גילה זאת. הרי ידוע כי כשאליהו ז"ל גילה סוד הרי מיד נענש, ואילו מורנו הבעל שם טוב טוב גילה את סוד המשיח ולא זו בלבד שלא הענישו אותו, אלא

אדרבה הוא קיבל ברכה על כך שהגילוי שלו יהיו עד עולמי עד, עד ביאת משיח צדקנו - הרי שגילוי הבעש"ט למעלה מגילוי אליהו ז"ל".

קביעת סעודת משיח ומנהגיה לדורות

אולם ברור שעדיין כל השמועות הללו היו פזורות זה בכה וזה בכה. אי הבנות רבות נותרו פתוחות. עדיין לא נקבע באיזה סעודה ביום קובעים את 'סעודת משיח', שלא לדבר על שתיית ארבע הכוסות שהיתה עד אז מאורע חד פעמי בלבד, כמו גם הבהרת עצם הענין למי הוא שייך. עד שהגיע נשיא דור השביעי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

תחילת הפרסום היה ב'היום יום' לאחרון של פסח. וראו זה פלא: את ההנחה ההוראה הבקשה לערוך 'ספר המנהגים' בדמות 'היום יום' הציע הרבי ריי"צ לראשונה באחרון של פסח הש"ת וזאת בהקשר לסעודת אחרון של פסח של הבעש"ט!

"לסעודת היום של אחרון של פסח אצל כל נשיאי החסידים הן נשיאי החסידות הכללית והן נשיאי חסידות חב"ד, היה סדר מיוחד שבא ביסודו בירושה ממנהגי מורנו הבעל שם טוב. לאמיתו של דבר היו צריכים לקבץ כל מנהגי כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים זי"ע ולקבוע ספר המנהגים שיהיה מותאם לחיי היום יום מין 'חק' לחסידי חב"ד עם מנהגי חב"ד בלוות פתגמים מסויימים וסיפורים קצרצרים".

הרבי ריי"צ גם יודע בדיוק מי הוא המתאים לערוך ענין נפלא כזה:

"ליקוט מסודר כזה יכול לסדר רק אדם פנימי עמוק מסודר יסודי בעל דעת רחבה ועמוקה! . . . תקוותי לליקוט מסודר תבוא בוודאי בעזה"י סוף כל סוף מהכוח אל הפועל לשמחת לבבי ולתועלת אני"ש ד' עליהם יחיו". שלש שנים לאחר מכן תקוותו של הרבי ריי"צ באה לידי ביטוי ב'לוח היום יום', אך לא רק בו אלא בעיקר על ידי פרסום, הסברת, סידור והגדרת סעודת משיח במשך עשרות שנים רצופות בדור השביעי!

אולם גם אצל הרבי הכל היה ב'שליבים' הקשורים לתאריכים מיוחדים. וכפי שהוא עצמו ביאר בהתוועדות סעודת משיח תשמ"ו, ('שנת משפט הספרים') שהייתה 'עשירה' בביטויים מופלאים: "אין לתמונה

על אופן וסדר התגלות הדברים שבדורות הראשונים לפני הבעש"ט לא ידעו אודות סעודת משיח כי אם בדורות האחרונים ובדורות האחרונים גופא באופן של הוספה מזמן לזמן, הן בנוגע לארבע כוסות והן בנוגע לאופן פירסום כללות הענין בדורנו זה דוקא, מכיון שכן הוא הסדר בכללות התורה...".

נססה לסקור את התפתחות הסעודה עד לשנות הנפלאות, שלב אחרי שלב:

בתחילת הדברים ראוי לציין פרט נדיר: בשתי אגרות קודש המצויות בידינו, מכתיר הרבי את שמה של הסעודה מחדש: לא רק 'סעודת משיח' אלא סעודת המלך המשיח: 'סעודתא דמשיחא מלכא', או 'סעודתא דמלכא משיחא' (אג"ק חי"א ע' לה, חי"ח ע' שמז)!

בשנת תשי"ג, עשור שנים לפרסום 'סעודת משיח' ושתיית ארבע הכוסות בתרס"ו בלוח 'היום יום', מורה הרבי בהתוועדות כי מן הראוי שגם עכשיו ישתו ד' כוסות, מי? תלמידי הישיבה בלבד! אותה התוועדות זכורה לרבים בכך שה'מנהל פועל' של הישיבה אז, הלוא חתנא וגיטא דבי נשיאה הרש"ג, אחרי ששתה ארבע כוסות כמה פעמים כטוב לבו החל להתבטא בפני גיסו שליט"א בביטויים מופלאים על משיח והבעש"ט שבדור. כך אנו קוראים ביומן של אחד מבכירי התמימים באותם שנים: "באחרון של פסח בעת ההתוועדות לקח הרש"ג הרבה יין... והתחיל לדבר לכ"ק שליט"א דיבורים שונים: "אצלי ברור שאתם תובילו אותנו לקראת משיח... היורש היחיד מהבעש"ט הוא גיסי... הנני מוסר לכם הכוחות שלי כחתן מבוגר. אמרתי זאת ב'אוהל' ואני אומר זאת עכשיו ברבים. אך בתנאי ש'תאחזו אותי'. 'תאחזו אותי כמו שהשווער החזיק אותי... כ"ק שליט"א לא ענה על כל דיבוריו מאומה, רק באמצע הפסיקו ואמר: 'ברבים?' וענה הרש"ג: זו הרי האמת, כולם יכולים לשמוע זאת".

ארבע שנים לאחר מכן, שנת תשט"ז, מכריז כי מכיוון שנמצאים חמשים שנה מהפעם הראשונה ששתו ארבע כוסות בסעודת משיח, בשנת תרס"ו, הרי עתה הזמן שכולם ישתו, לא רק תלמידי הישיבה, אלא גם מי שכבר לא לומד בישיבה. ולמעשה: "מובן שההוראה היתה לא רק עבור שנה ההיא, כי אם עבור כל השנים" (לקו"ש ח"ד בהוספות). באותה התוועדות הורה לכמה אנשים לשתות כמה פעמים

פעולות צעירי חב"ד בארה"ק ת"ו

חג הפסח

פעולות צעירי חב"ד בימי המועדים וימי הפגרא, כבר הפכו לכנין מסורת קבועה. בהם יוצאים צעירי חב"ד לישובים שונים ומעוררים את אחבי"א אודות קיום התורה והמצוה וחזק והתודות בכל שטחי החיים, כל יום מימי המועד מנוצל הוא ע"י צעירי חב"ד לשם החדרת רוח יהדות בקרב אחינו והפחת רוח חיים ורוח הח"סידות בחוגים שונים של הנוער.

אלו המשתתפים בפעולות הללו, אינם יודעים בעצמם עד כמה מצליחים המה להלהיב את לב האיש הישראלי ועד כמה מצליחים הם לעודד את רוח אחינו הצמאים לדבר ה'. לכו של האיש הישראלי פתוח הוא לכל דבר שבקדושה — כך קובע ח"כ אדמו"ר נבג"מ ז"ע בא"ד ומכתביו, וא"כ מחובתנו להגביר חיל ול-הרהיב פעולותינו עד כמה שאפשר.

גם השנה כבכל שנה, יצאו צעירי חב"ד לפעולות הסברה בקרב יושבי העולים, מתוך שם זה התג ואיירה מורמסת מעודדים ומחזקים את אחינו ומסבירים להם את ערכו של יום ואת המוטל עלינו בתור עם הנבחר שנגאל מפצרים מקום הטומאה והזוהמה כדי להביאו אל ארץ אבותינו.

ימים ספורים לפני תחילת נתינת קטע משיחת ח"כ אדמו"ר שליט"א בשיק מברכין ניסן, המ' דבר אודות חרוש המנהג של חלוקת מצת שמר רה ע"י הרבנים, למרות הוסינ הקצר הצליחו לפרסם ברבים את השיחה ובעיקר בין רבני אג"ש, כמ"כ פור' סס בעתונתו החרדית תוכן השיחה לידועתם של הרבנים.

יש לציין כי בקשתו של ח"כ אדמו"ר שליט"א נתקבלה בחבה ואהדה בקרב כל חוגי החרדים ויש רק להצטער על כי השיחה נתקבלה במ' אזהר וע"כ לא ה' באפשרי לפרסם זאת באופן מקיף יותר.

לכפר אחיצור הלך בתגה"פ ר' אברהם ש' ליסון ונאם שם אודות חזק היהדות.

בביה"כ של הפועלים שבכפר צפרי"ה נאם הרב נחום ש' טרבניק אודות שיתנו של ח"כ אדמו"ר שליט"א בשיק מברכין ניסן ולאחר זה

הלקו לכל המתפללים מצות שמורה. כן בקרו ביום א' דוה"פ בכפר חמד, ר' יצחק מגדל ש' לים ור' ראובן ש' קסינצ'יק.

בימי חוה"מ פסח בקרו עשרות מהתמימים ותניכי השיבה את המקומות הבאים: באר יעקב, מחנה ישראל, אוור, רמלה, לוד, זרנקה ועוד. בכל המקומות בהם בקרו התמימים יחיו הסבירו לאחינו את מהותו של תגה"פ ועוררום להתחזק בקיום המצות ובלמוד התורה.

ביום ד' דוה"פ נערכה התועדות חסידית בבית הכנסת, שונה הלכות ברחובות, בהשתתפות הרב הגאון הרב אלימלך ש' ברישאל הרב הראשי לרחובות והרה"ג הרב צבי יהודא ש' מלצר, הרה"ג א. ברישאל שוחת אודות ספירת העומר ומתן תורה על דרך החסידות, הרה"ג צ. י. מלצר ספר כמה ספורים מהקופה שה' ברוטטוב אצל ח"כ אדמו"ר הרש"ב ז"ע נבג"מ ז"ע. ההתועדות התקיימה מתוך שמתח הנפש ומפרק לפרק הישמעו ממנינות לב"ד. מטעם צעירי חב"ד השתתפו בהתועדות זו ידיונו ר' דוד ש' ברוורמן ור' ליב ש' כהן.

באותו יום התקיימה בחולון התועדות בה"ש תחפת רב העיר הרב ויין ש' וידיונו ר' יונה ש' אדילקופ, ר' ישראל ש' ליבוב, ר' שלמה ש' מידנצ'יק ואחרים מחלמידי התמימים.

הת' מאיר ש' פרידמן חזר מאמר דא"ת. קבוצת צעירי חב"ד נסעו לגליל לבקור במ' קיסות הקדושים ובהיותם בצפת נאמו במרכז העיר אודות חזק היהדות כשהקהל הרב טק שיב לקול צעירי חב"ד, בשביעי של פסח התקיימו במקומות רבים, התועדות חסידות בהשתתפות קהל רב.

מטעם צעירי חב"ד נערכה בפתח תקוה הת' ועודת מיוחדת, סעודת משיח, מראשי המדי' רים היו הרה"ה הר' אברהם ש' פריז והרה"ה הרב דוד ש' תניין.

במציא התג יצאו צעירי חב"ד במסעות משא לכפר אחיסטך מקום שם נתקבלו ברחבת ביהכנסת כל תושבי הכפר והצטרפו אל הצעירים שיצאו בקרובים, לאחר תום הריקודים נאמו לפ' ניהם ר' משה ש' סגל ור' ליב ש' כהן על ענין יציאת מצרים והמסירות נפש של נחשון

▲ התיעוד הראשון על 'מבצע סעודת משיח' ופעילות מבצעית בחגיגות המימונא' בשנת תש"ד

מנהג שתיית ד' כוסות באחרון של פסח אצל ח"כ מו"ח אדמו"ר לא נהגו כן וגם אצל ח"כ אדמו"ר מהורש"ב נ"ע לא היה בכל פעם. אמר אחד הנוכחים: אם כן זהו חידוש של ח"כ אדמו"ר שליט"א. ח"כ אדמו"ר שליט"א: בכלל אני ירא מ'חידושים", אבל מנהג זה לא אבטל! (המלך במסיבו).

"ויהי בשלושים שנה", פתח הרבי שליט"א את אחת השיחות באחרון של פסח תשל"א, "בשנה זו" אמר, "חלפו שלושים שנה משיחת אחרון של פסח תש"א", בה סיפר הרבי ריי"צ בהרחבה על ה'סעודת משיח' המיוחדת בשנת תרס"ו. מכך הסיק הרבי, עתה הגיע הזמן שגם נשים ישתו ד' כוסות בסעודת משיח!

מאותה שנה התחיל לבאר באריכות יתירה תילי תילים של ביאורים על מהותה של סעודה זו, את הקשר של ארבעת הכוסות לחסידות חב"ד ועננם על פי נגלה, על פי חסידות על פי קבלה. את עומק 'המושג סעודת משיח' ובעיקר את חובת הסברת הענין לכל יהודי ויהודי ומבלי לחשוש ש'לאו כל מוחא סביל דא', תוך שמביא הוכחות גם מ'נגלה' לשתית ד' כוסות בסעודה זו. (תשל"ב - הוספות לקוטי שיחות ח"ז). שייכות שתיית ארבע כוסות לשנת תרס"ו שהיתה שנת 'קץ' ובה התגלה 'המשך תרס"ו' שהוא שלימות נפלאה בחסידות חב"ד שעל ידה משיח נהיה דם ובשר כבשרו.

התועדות אחרון של פסח תשל"ח היתה קצרה מהרגיל, אך השיחות היו ממוקדות בנקודה אחת ויחידה: סעודת משיח קשורה לשלשה אישים: לבעל שם טוב, למשיח ולנשיא דורנו! שלושה אישים אלו קשורים זה בזה באופן שאין להפרידם ועל ידי שאוכלים 'סעודת משיח', הרי כל 'כזית' שאוכלים בסעודה אוכלים ביחד עמם! -

התועדות שנת תשמ"ג שהיתה כבר לאחר השטרעם לדרישת משיח, היתה כל כולה בעושר עצום בעניני משיח. ותצויין התועדות הנפלאה של שנת תשמ"ו שכבר נזכרה לעיל בה התבארו עומקים חדשים בקשר שבין הי"ן של סעודת משיח ליי"ן המשומר' של לעתיד לבוא! בתשמ"ח תוכן הדברים היה להבהיר בעומק נפלא את ההבדל בין מלוה מלכה שזה סעודת משיח שבועית בזעיר אנפין לסעודת משיח באחרון של פסח.

אולם לית מאן דפליג כי תכלית השלימות

שיש להמשיך! באותה התועדות הציע לערוך 'סדר' בשתיית הכוסות כאשר לאחר כל כוס יכריזו 'עד כאן כוס א' כמו שמכריזים בשמחת תורה, והוסיף "כל זמן שלא מכריזים, הרי כל הכוסות ששותים שייכים לכוס אחת....".

דומה שבשלב זה כבר 'קלטו' כולם כי שתיית ארבע כוסות הפכה לעובדה מוגמרת. ובסעודת אחרון של פסח תשכ"ט בדירת ח"כ אדמו"ר מוהרי"צ מפנה הרש"ג שאלה ישירה לגיסו הוד ח"כ אדמו"ר מלך המשיח שליט"א:

רש"ג: דובר אודות ד' כוסות... בענין

'סעודת משיח' שפירסמו צעירי חב"ד בעיתון שערים של ערב פסח תשל"ז וממשיך להטעים מעצמו כי הגאון מוילנא היה אף אוכל סעודה שלישית באחרון של פסח, אולם הטעמים חלוקים. הגר"א עשה זאת מחיבוב המצה והבעש"ט מצד "טעם יותר רוחני". כתלמיד חכם הוא מוצא נפקותא הלכתית בין השניים ובלשונו:

"ויש נפקא מינא, דלהגר"א צריכים אז להדר לגמור כל הסעודה לפני השקיעה כי לאחר השקיעה אין כבר מצוה ודאית של אכילת מצה, כי כל מצוות היום אין מקיימים אותם בספק חשיכה או בתוספת שבת ויו"ט כידוע... ולבעל שם טוב יש לומר דהענין הרוחני הנ"ל מתקיים גם בתוספת שבת ויום טוב ביציאתו".

בירושלים קיימת ישיבה עתיקה רבת שנים ללימודי הקבלה בשם 'שער השמים'. בספר המנהגים של הישיבה 'טיב המועדים' הביא ראש הישיבה הגאון המקובל הרב גמליאל את שתי המסורות על סעודה זו, הן של אדמור"י טשערנוביל והן של חב"ד והסביר שאין סתירה בין השניים וכלשונו:

"ומה שסעודה זו נקראת גם סעודת משיח, כי הבעש"ט ביקש לעלות לארץ ישראל כדי להפגש עם האור החיים הק' ולהביא הגאולה, ומן השמים לא נתנו להם להיפגש בארץ ישראל, וכדי שלא נתייאש מהגאולה עושים בזמן זה סעודת המשיח, לאות ולתפילה שזוכה שיבוא במהרה".

בספרי מנהגים לחכמי ספרד השווו בין סעודת משיח לסעודת המימונא הנהוגה בקהילות רבות של ספרדים. בהקשר זה מעניין לקרוא ב'בטאון חב"ד' של שנת תשי"ד דיווח פעילות סעודת משיח עם 'ראשי המשיחיסטים' דאז הלא הם הרה"ח הנודע ר' אברהם פריז והגה"ח ר' דוד חנוני ופעילות שנערכה בקרב סועדי חגיגות המימונא (ראה צילום).

פרסום 'סעודת משיח' והאופן שבו התקבל הדבר בכל תפוצות ישראל מלמד, כפי שהרבי שליט"א בעצמו עמד על כך כמה פעמים, כי כאשר מפיצים ענין גם אם בתחילה באופן מבהיל ובלתי נתפס כלל, הרי חזקה על תעמולה ולב ישראל ער הוא!

בשורת הגאולה של תנש"א תשנ"ב, ובכלל זאת העובדה ש'הכל מוכן לסעודה' ופרסום קבלת המלכות, מלכא משיחא שליט"א, מחכים 'להסברה' וה'הפצה' שלנו.

ממש - מרכז ההפצה באה"ק בשלל פירסומים מאירי עיניים על סעודת משיח

את מאמר החסידות שנאמר בהתוועדות ובכתב יד קודשו הוסיף את ההוראה ששתיית ארבעת הכוסות תהיה מתוך כוונה על הגאולה העתידה (ראה צילום).

באופן שכבר התקבל!

במשך כל השנים חזר וביקש הרבי שליט"א שלא להפסיק מלפרסם אודות סעודה זו. 'משנה סדורה' גילה הרבי בנושא הפרסום הנושא. מחד רואים כל השנים כי הרבי רואה בענין חידוש מבהיל שיזמין 'קושיות'. כך לדוגמא בשיחה עם הרש"ג באחרון של פסח תשכ"ז, הוא ביקש מהרבי להביא מקורות ב'נגלה' לשתיית הארבע כוסות. בין הדברים התבטא הרבי: 'חוששים אתם שתפסידו תרומות להחזקת הישיבה?... יהיה 'רעש'... יש לי לסמוך על הרים וגבעות' (המלך במסיבו). באחרון של פסח תשמ"ו דיבר שוב על נושא הפירסום בארוכה והתבטא כי הפלא הוא כי הנושא אכן 'נתפס' למרות שזה ענין מופלא! ושוב בתשמ"ט דיבר כי גם מי שלא מבין, עליו לקיים זאת מצד זה שזה חלק מתורת החסידות ששייכת לכל.

הנה כמה אפיזודות כיצד הענין 'התקבל': הגאון הרב שריה דבליצקי, הוא גאון ליטאי נודע מבני ברק שמאחוריו רשימת חיבורים ארוכה, בהלכה, באגדה ואף בקבלה. הרב דבליצקי בחיבורו "אוצר נחמד" משנת תשמ"מ, מצטט מודעה על

ה'שיא' של כל השנים היה בסעודת משיח של שנת תשמ"ט. חלק נכבד מתוכן ההתוועדות היה דבר אחד ויחיד: הרבי עורר שוב ושוב על שתיית ארבע הכוסות והוסיף כי מי שיש לו ספק האם שתה שישתה שוב. הרבי שליט"א שתה באותה התוועדות חמש כוסות יין מלאים ושוב ושוב הורה לסיים ולשתות עם ההוראה המפתיעה: יש לשתות את הכוסות מתוך כוונה להביא את הגאולה ומי שלא שתה בכוונה זו עליו לשתות שוב! - -

בעיצומה של תפילת ערבית היה נרגש שהרבי שליט"א לא חש בטוב... היין שהרבי שליט"א שתה ממנו חמש כוסות היה חמוץ...

הסיפור על מעמד הכוס של ברכה יוצא הדופן שהיה באותה שנה, כבר סופר בידי החסיד הנודע הרה"ח הרה"ר' שלום בער ליפסקר שהחליט 'לעשות מעשה' נועז ו'לעצור' את חלוקת הכוס של ברכה!...

היה זה 'מעשה רב' בפועל ממש להתמסר ולשתות ד' כוסות בסעודת משיח עד למסירות נפש!...

אולם השיא הגדול יותר הגיע לאחר חג הפסח כאשר הרבי שליט"א הגיה

בשעה 11:20 בלילה הספיקו לחזור כל הקבוצות מ'התהלוכה' והתחילו לשיר "דידן נצח", כעבור 2 דקות הרבי שליט"א יצא, נעמד על יד דלת הזכוכית החיצונית ועודד את השירה בידי הק'....

אחרי דקה פתח את דלת הזכוכית ויצא החוצה והתחיל למחוא כפיים בקצב גובר והולך - באופן שאי-אפשר לתאר בכתב

והסתובב לעבר כל הקהל

יומן חי מ'זמן חירותינו' ה'תשמ"ז בבית חיינו

הרבי (ונדפסה בסוף הקונ' 'מכתבים כלליים לחה"פ").

במשך הלילה התקיימו התוועדויות של השלוחים עם אנ"ש והת' בזאל למעלה ולמטה עד אור הבוקר.

לקראת הערב הגיעו 2 הספר החדשים: א) "אגרות קודש" ח"א של כ"ק אדמו"ר שליט"א המכיל מכתבים משנת תרפ"ח - תש"ד. ב) "לקוטי שיחות" חלק כ"ה. הספרים נחטפו ונגמרו תוך דקות ספורות.

היום י"ל "קונטרס י"א ניסן" המכיל מאמר י"א ניסן משנת תשמ"ב ד"ה: "כימי צאתך מארץ מצרים" כו' מוגה ע"י כ"ק אד"ש, כמו"כ יצא מכתב כללי (באידיש) הנושא את תאריך עש"ק פ' צו י"א ניסן כו' המכתב בהמשך למכתב הקודם.

יום ו', יום הבהיר י"א ניסן שמונים וחמש שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א:

אחרי שכ"ק אד"ש הגיע מביתו התחילו בזאל למעלה בכתבת ס"ת של כל השלוחים לכבוד הרבי שליט"א והרבנית שתליט"א,

בהמשך להחלטות וועד השלוחים מיום חמישי שעבר שכל שליח שיש באפשרותו להגיע ל-770 ליי"א ניסן, אכן הגיעו שלוחים רבים מכל קצוי תבל והורגשה אוירת חג וכוננות לקראת יום הבהיר י"א ניסן".

לפני התפלה הוציאו את השולחן של כ"ק אד"ש והכניסו את הסטענדר. בשעה 8:10 הרבי נכנס לתפלה, במשך התפלה עיין בפרק פ"ו שבתהילים המופיע בסידור בתפלת שחרית.

לאחר תפלת מעריב המתינו רבי ב"גן עדן התחתון" קבוצה של זקני אנ"ש, וכשנכנס הרבי, פתח הרב שניאור זלמן שי' גורארי' בברכה, שבה אמר בין השאר, שנזכה לביטול ה"חרדא דמא" בקרוב ממש וכו'. לאחר הברכה ענה אד"ש: "בוודאי כלולה ברכה לפסח כשר ושמח... יה"ר שהברכות יתקיימו וכל המברך מתברך וכו' ואמר שיחה שארכה בערך כ-10 דקות, ובסוף אמר שמן הראוי לחלק לכאו"א דולר א' ע"מ לפדותו לא יאחר מערב פסח בענין הקשור לקמחא דפסחא. מקום החלוקה היתה כמו בכל יום א', בהתחלה עברו אנ"ש ואחרי זה הנשים, החלוקה נמשכה עד השעה 11:40, אחרי כמה דקות נסע לביתו. לפני שנכנס לרכב נתן דולר לר' לייבל ביסטריצקי, הברכה של כ"ק אד"ש הוגהה כעבור מספר ימים ע"י

יום ה' י' ניסן, ערב ליום הבהיר י"א ניסן:

בקרה"ת קראו בס"ת החדש שנתרם ע"י ר' יוסף שי' קיירא. כשהכניסו את הס"ת לארון הקודש התחילו לשיר "שישו ושמחו" - כרגיל בכל הכנסת ס"ת, וכ"ק אד"ש התחיל למחוא כפיים באופן חזק ובמיוחד כ-2 דקות בערך, מיד אחרי קריה"ת רמז אד"ש שיכנסו לגעה"ת הנודב ומשפ'. כ"ק אד"ש דיבר אתם בגעה"ת ונתן לכ"א מהם דולר. לאחר התפלה התקיימה סעודת מצוה.

תהלוכה:

בשעה 11:00 התחילו לצאת ה-38 טנקים. על הטנק הראשון הי' מונח כתר ועליו כתוב יום הולדתו של הרבי. ואחרי זה הטנקים יצאו בשיירה מרח' קינגסטון לרח' איסטערן פארקוויי, באיסטערן פארקוויי נעמדו כל הטנקים בקו ישר.

תהלוכה לוותה ע"י המשטרה שחסמה את הכבישים לאורך כל צידי הדרך. בשעה 12:30 הגיעה השיירה ללב מנהטן ומשם נפרדו כל הטנקים, כ"א נסע לאיזור אחר להפצת המעיינות, עד השקיעה.

בשעה 2:10 הרבי נסע לאוהל, חזר בשעה 8:00.

(מירושלים) בענין השכונה החדשה, ומתוך אהבת ישראל.

בין העוברים א' התמימים שאמר לרבי שמחר יום הולדתו, אד"ש אמר לו שיהי' בהצלחה, (אד"ש חייך ואמר:) נו! הרי מחר יום הולדתו של הרמב"ם, שתלמד את הרמב"ם בהתמדה.

בשעה 3:20 נסע לאוהל וחזר בשעה 7:15. לאחר כמה דקות נכנס לתפלת מנחה אחרי התפלה נכנס לחדרו וכעבור כמה דקות יצא לשאיבת "מים שלנו" שהתקיימה בכניסה ל-770, (ככפעם הקודמת), ביציאת כ"ק אד"ש הקהל שר "אלי אתה" כו' כ"ק אד"ש שטף את הכוס 3 פעמים ואח"כ מילא את הכוס ויצק לתוך הכד כך הי' שלש פעמים כשאד"ש גמר עודד בהנפת ידו הק' את השירה ועלה לחדרו הק'. (ד.א. - משנת תשל"ד לא יצא אד"ש לשאיבת מים שלנו פעמיים).

לאחר השאיבה נכנס למכירת חמץ הרב י. פיקארסקי שי' ר"י תות"ל כ"ק אד"ש ויצא כעבור כמה דקות.

(למחרת הוציא כ"ק אד"ש ע"י הר' חודקוב \$100 לכ"א מרבני השכונה שליט"א, ואמר שהיות שהם ג' רבנים וג"כ יש כבר חזקה למי הוא מוכר החמץ אבל בנוגע לכסף אין לזה שייכות לכן נותן לכ"א \$100).

בשעה 8:10 נכנס לתפלת מעריב. לאחר התפילה בכניסה לגעה"ת עמד בנו של א' האדמו"רים מאה"ק, אד"ש אמר לו הרי אתה בנו של פלוני ובירך אותו שיאריך ימים על ממלכתו. מיד אחרי התפלה נכנסו כמה רבנים ביניהם הרב פיקארסקי שי' וכ"ק אד"ש מכר להם את החמץ. לאחר כמה דקות נסע לביתו.

יום ב' י"ד ניסן:

הרבי הגיע ל-770 מוקדם מן הרגיל בשעה 9:30, כעבור כמה דקות נכנס לקריאת התורה.

בשעה 11:50 ירד הרבי במעלית לקומה התחתונה, שם נמצא תנור ההסקה (בוילער) והשליך את החמץ לאש. אח"כ נטל הרבי מקל וחתה בחמץ. לאחר שהכל נשרף, אמר הרבי את ה"יהי רצון" וחזר לחדרו.

אחר חצות היום התעסקו באפיית המצות

במוצש"ק התוועדות נוספת לרגל י"ג ניסן וכו' מאוחר מהרגיל, ב-10:30 ע"מ שיספיקו לנוח, ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:20. מנחה, וכ"ק אד"ש עלה לחדרו. מעריב ב-8:15 בזאל למעלה לאחר התפלה חיכו בגעה"ת משפ' ליווי ומסרו לאד"ש דרישת שלום וברכה מיהודי רוסי' לכבוד יום הבהיר י"א ניסן.

לאחר 10 דקות יצא לקידוש לבנה כשהוא לבוש מעיל. כשחזר לחדרו הסתובב כלפי הקהל ובירכם "א גוטער חודש".

בשעה 9:45 נסע לביתו וחזר כעבור כמה דקות.

בשעה 10:30 ירד להתוועדות.

בהתוועדות הכריז על הקמת שכונת חב"ד חדשה בירושלים באה"ק ת"ו לעולי רוסי', לקראת הסיום החל לנגן והיא שעמדה, ואח"כ נייעט נייעט וכו'.

בסיום ההתוועדות חילק דולרים לקהל ע"י הטנקיסטים, ההתוועדות הסתיימה בשעה 1:00. לאחר כמה דקות נסע לביתו.

יום א' י"ג ניסן:

חלוקת הדולרים ארכה כשלוש רבעי שעה בערך.

כשעברו הר' שלמה שי' מיידנצ'יק (מכפ"ח) ופרופ' ירמיהו שי' ברנובר (מירושלים) אמר להם שיפעלו יחד עם הר' יצחק שי' קוגן

הסופר הוא הרב א. צירקינד שי', וכל שליח כתב אות בס"ת.

בשעה 2:15 הרבי נסע לאוהל וחזר בשעה 6:10. הרבי לא יצא לספרי' בזמן הדלקת נרות.

במשך היום הוקמה הבמה לכ"ק אד"ש לתפלות כדי שכל האורחים יוכלו לראות את אד"ש.

קבלת שבת ותפלת מעריב היתה בשמחה מיוחדת. באולם "אהלי תורה" בלילה התקיימה סעודת שבת לכל השלוחים שהגיעו, לאחר הסעודה התוועדו כל השלוחים.

שי"ק פ' צו שבת הגדול י"ב ניסן:

בשעה 1:30 ירד להתוועדות.

אחרי המאמר ניגש הרש"ג שי' לכ"ק אד"ש ודיבר איתו, אד"ש מזג לו יין מכוסו.

חלוקת משקה לא היתה.

אחרי השיחה הרביעית שרו את הניגון החדש "אודך ה' אלקי" (בנוסף על הרגיל אחרי הקידוש) לאחר הניגון נעמד הר' יצחק שי' גאנזבורג והזכיר את פסק הדין בנוגע לביאת המשיח, ושצדיק גוזר והקב"ה מקיים כו'. כל הקהל החלו לצעוק "עד מתי!" ואח"כ - לשיר עד מתי.

בסוף ההתוועדות הודיע אד"ש שתתקיים

שב"ק י"ט ניסן ג' דחומ"פ:

במוצש"ק לאחר תפלת ערבית יצא אד"ש עם חב' בידיו לספרי' וחזר למחרת בבוקר ב:45:9.

יום א' כ' ניסן ד' דחומ"פ:

בשעה 5:30 יצא לספרי' וחזר בשעה 6:15. היום יצא לאור "קונטרס אחרון של פסח" ובו מאמר ד"ה: "ונחה עליו רוח ה'" וגו' משנת תשכ"ה מוגה ע"י כ"ק אד"ש.

בליל שביעי של פסח התאסף קהל רב לביהמ"ד הגדול ב-770, כפי המנהג להיות ערים כל הלילה, לבד מקבוצות הלומדים בביהמ"ד הגדול, התקיים למעלה שיעור בלימוד המכתב כללי ע"י הרב מענטליק שי', ומאוחר יותר התוועד (למטה) הרב דוד שי' רסקין עם התמימים, הרב רסקין עורר במיוחד בגודל ענין ההשתתפות ב"תהלוכה" הנערכת למחרת, וכן שכאו"א מהתמימים ילמד בעיון (ובאם אפשר לחזור בע"פ) את ב' המכתבים כלליים שי"ל לקראת חגה"פ.

יום ב' כ"א ניסן שביעי ש"פ:

כ"ק אד"ש ירד לתפלת מנחה בשעה 6:00. לאחר תפלת מנחה, יצא כל הקהל והסתדר לצאת ל"תהלוכה". לאחר מספר דקות יצא הרבי לפתח 770 כשהוא מלווה במבט חודר כאו"א מהעוברים ומעודד את השירה בידי הק' (שרו מארש נאפאליון) הרבי נשאר עד שכולם עברו ואח"ז נכנס לחדרו הק'.

בשעה 9:30 בערך התחילו להגיע קבוצות מה"תהלוכה" כולם נעמדו מול הפתח של בנין הספרי', בשעה 11:20 הספיקו לחזור כל הקבוצות והתחילו לשיר "דידן נצח", כעבור 2 דקות הרבי יצא, ונעמד על יד דלת הזכוכית החיצונית (שהיתה סגורה) ועודד את השירה בידי הק', אחרי דקה פתח את דלת הזכוכית ויצא החוצה והתחיל למחוא כפיים בקצב גובר והולך (באופן שא"א לתאר בכתב) והסתובב לעבר כל הקהל, כעבור כמה דקות נכנס בחזרה לדלת הזכוכית והתחיל שוב למחוא כפיים ונכנס לספרי'. אח"כ המשיכו כל הת' בשירה וריקודים "דידן נצח".

השני הכריז בשעה 8:30, אד"ש ירד לתפלת ערבית בשעה 8:22.

לאחר תפלת ערבית - ליל יו"ט השני - חילק שוב הרבי מצות ב"גן עדן התחתון" לכמה מאנ"ש וכן למשמשים בקודש ולאחר מכן יצא לספרי'.

יום ד' ט"ז ניסן ו"ט שני דחגה"פ:

תפלת מעריב בשעה 8:30 בזאל למעלה, לאחר כשלוש רבעי שעה נסע לביתו.

יום ה' י"ז ניסן א' דחומ"פ:

בסיום תפלת שחרית כ"ק אד"ש ירד מהבמה וחי"ך לרב יאלעס שי' (הנוהג לבוא בחג הפסח מידי שנה להקביל את פני הרבי) ואמר לו "עס איז דאך זמן חירותנו, אין אלע זאכן". אח"כ הלך אחריו בדרכו לחדרו. הם ישבו ב"גן עדן התחתון", כשהרבי עטוף בטליתו, ושוחחו כרבע שעה. בין הדברים (בעיקר לנכדיו שי' שנכנסו אתו) דיבר בנוגע ללימוד פנה"ת, בעיקר בקשר להנהגים ללבוש משי.

בצאתו ליוה אותו הרבי עד דלת "ג"ע התחתון" ונפרד ממנו בחיוך ומאור פנים ואמר בקול רם: שנשמע בשורות טובות, כ"ק אד"ש חיכה עד שנכנס למזכירות וחזר לחדרו.

בשעה 3:45 הרבי נסע לביתו וחזר בשעה 5:20.

בשעה 3:30 התקיים בזאל למעלה כינוס התמימים בכינוס השתתפו נציגים משיבות תות"ל ברחבי העולם שאמרו פלפולים מענינים בנגלה ובחסידות, הכנס נמשך עד תפלת ערבית.

בערב, נערך באולם ספריית לוי יצחק - ע"ש אביו של הרבי שליט"א - שהיום חל יום הולדתו - כינוס של אנ"ש השלוחים בערי השדה. בכינוס דיבר הרב דוד שי' רסקין וכן דיברו עוד מספר שלוחים.

לאחר תפלת מעריב התקיים בזאל הגדול שיעור ברמב"ם היומי הלכות "קידוש החודש", בצירוף תצוגה של כדור הארץ וכו' ובהסבר מפורט מאת הרב י.י. לאש שי'.

עבור הרבי, מלאכה בה זכו להשתתף כמה מהתמימים.

בשעה 3:15 יצא הרבי לתפלת מנחה בזאל למעלה.

לאחר תפלת מנחה בשעה 4:00 הובאו המצות ל-770 והכניסו את המצות לחדרו של הרבי.

עם סיום ההכנות עברו ליד דלת החדר חברי הכולל שי' והרבי נתן לכל אחד מהם חבילת מצות ע"מ לחלק לכל הקהל (החלוקה נערכה בביהמ"ד הגדול כרגיל).

כמו"כ נתן להרב מענטליק שי' המשגיח על אפיית המצות, והודה לו "על ההשגחה עם כל ההידורים".

השו"ב הר' י.ש. קלמנסאהן שי' (שמכין את היין (לפסח) עבור הרבי) הכניס את היין לתוך חדרו הק', וכשיצא נתן לו הרבי חתיכת מצה.

כן נתן הרבי מצות לכמה שלוחים (מערי השדה) ועורכי סדרים בכ"מ הנוסעים עוד בו ביום למקומותיהם, למנהלי מוסדות ולחברי המזכירות.

לפני כניסת החג יצא אד"ש בפתאומיות מחדרו הק' ונעמד ליד המעלית והסתכל לעבר המזכירות, מיד יצא המזכיר ר' בנימין שי' קליין ונכנס לחדרו של הרבי וכעבור דקה יצא עם יין וחב' מצות ולקחם להספרי'. כעבור 2 דקות יצא שוב אד"ש ונכנס המזכיר ריל"ג. לאחר כמה דקות יצא הרבי לספרי'.

לכבוד החג הוקמה במת התפלות של כ"ק אד"ש.

לאחר תפלת ערבית כשנכנס לחדרו, יצא ונתן מצות לעוד כמה מאנ"ש וכן למשמשים בקודש בבית הרבי. א' שקיבל הביא את שני בניו עמו כ"ק אד"ש שאלו: האם יש להם הגדה פרטית, כעבור כמה דקות יצא לספרי'.

יום ג' ט"ו ניסן י"ט ראשון דחגה"פ:

רוב תפלות החג וחגה"מ התקיימו בזאל הגדול למטה.

תפילת מנחה בשעה 7:15. לאחר מנחה הסתובב אד"ש ורמז שיכריזו על זמן תפלת מעריב, גבאי א' הכריז בשעה 8:15, וגבאי

לקבלו, אד"ש איחל לו הצלחה בכל עניניו והוסיף שיה"ר שמהעיר שלך יהי אור. באמצע הגיע החזן הרוסי, הרבי הורה לו לשיר, במשך הזמן ששר עודד הרבי את השירה בחזקה וכן אמר לבנו שיצטרף לשירה ויעזור לאביו. ובמיוחד בשיר "בונה ישוב חב"ד ירושלים".

לכמה וכמה שלוחים ועסקנים נתן הרבי גם בקבוק יין. א' לקח בעצמו בקבוק יין, מישהו גער בו והוא החזיר את הבקבוק, הרבי קרא לו ונתן לו את הבקבוק...

לתינוק בן שנתיים שאמר לרבי "לחיים" חיך אד"ש מאד ונתן לו בקבוק יין.

לילדה א' שעברה עם אביה נתן הרבי בקבוק יין לאבי', ולילדה אמר בקול רם משיח נאו!

החלוקה נמשכה עד השעה 2:45 לפנות בוקר כשכל הת' עומדים סביב ושרים.

בסוף החלוקה נגשו המזכירים, הצלם מר מלמד ניגש וביקש, הרבי מזג לו מעט יין וכן נתן לו בקבוק ואמר לו בחיוך: "זה בשביל המצלמה" (באנגלית).

קודם צאתו בירך ברכה אחרונה והחל לנגן "כי בשמחה תצאו".

כעבור כמה דקות יצא הרבי מחדרו ונסע לביתו.

יום ד' כ"ג ניסן, אסרו חג:

בשעה 1:20 נסע לאוהל, בשעה 7:20 חזר מהאוהל. נכנס לתפלת מנחה. בשעה 8:20 שנכנס לתפלת מעריב.

כבכל שנה, התקיים היום "כינוס תורה" בזאל הגדול בארגונו של ראש הישיבה הרב מענטליק שליט"א בתחילת הכינוס, חזר הרב יואל שי' כהן על השיחה שאמר הרבי באחש"פ, בתור השתתפות בכינוס, במשך הכינוס דיברו הרבנים: הרב שמחה עלברג שי', הרב י' פיקארסקי שי', הרב חודקוב שי', הרבנים דק"ק קראון הייטס, הרב שנ"ז לאבקובסקי והרב י.י. וילשאנסקי שי'.

בשעה 10:00 בלילה חילק הרב מענטליק שי' בזאל למעלה מצות ומים מהתוועדות של כ"ק אד"ש באחש"פ שנתן עבור ה"כינוס תורה".

תודתנו נתונה ל"מכון להפצת תורתנו של משיח" שהמציאו לנו יומן זה מארכיונם.

יום ג' כ"ב ניסן, אחרון של פסח:

כשהרבי חזר מהספרי' ילד א' אמר לרבי שהילדים משחקים כל הזמן עם הציפורים בזמן התפלה וזה כואב לו, מה לעשות? אד"ש אמר לו שילך לשיר אתם.

בשעה 6:45 הרבי יצא לתפלת מנחה למעלה.

בשעה 7:30 הרבי ירד להתוועדות, נטל את ידיו הק' לסעודה ולקח מחבילת המצות - 2 מצות ואכל מהם. לאחר השיחה השני' שרו "דידן נצח", הרבי אמר לרב מענטליק שת"ת נתן את היין, כולם מסרו לרב מענטליק את היין והוא מסר בחזרה לכולם. ולפתע קם הרבי מכסאו והתחיל למחוא כפיים בקצב חזק, ורקד על מקומו בשמחה גדולה ועצומה, כל הקהל התרומם ושרו "דידן נצח" בשירה אדירה, כעבור כמה דקות התיישב אד"ש והמשיך למחוא כפיים.

בשיחה הרביעית הרבי הזכיר את הענין ד"בתי חב"ד" ו"עשה לך רב" כמו"כ דיבר אודות שכונת חב"ד החדשה שתוקם בירושלים, ושכ"א ישתתף בהוצאות, וכשיגיעו לארץ יעשו הנחת אבן הפינה בזריזות הכי גדולה, ובתור השתתפות גשמית ניתן דבר מכאן להנחת אבן הפינה, אחרי השיחה קרא להרב שלמה שי'

מיידנצ'יק ולפרופסור ירמיהו שי' ברנובר ונתן לכ"א מהם 2 מצות להשתתפות בהנחת אבן הפינה.

אח"כ הרבי התחיל לשיר את הניגון של אביו רלווי"צ ז"ל, ובאמצע השיר נעמד הרבי שוב ומחא כפיים כדקה. ורקד על מקומו בשמחה רבה ועצומה כנ"ל אח"כ הורה הרבי לשיר ניגון "הכנה", ד' בבות, נייע זוריצ'י. הורה להחזן מ.ט. לנגן שיבנה ביהמ"ק, אח"כ אמר להר' י.כ. לנגן הניגון של השפאלער זיידע ושרו "האפ קאזאק". אחרי זה התחיל לשיר נייעט נייעט כו' והורה להר' מענטליק להכריז ע"ד הכינוס תורה.

אח"כ אמר הרבי: אלו שעדיין לא שתו ד' כוסות, ישלימו זאת עתה (בחיוך). ובסוף שאל שוב אם כולם כבר שתו ד' כוסות, אח"כ זימן הרבי (ברכו ברכת המזון בשעה 11:20) ואח"כ התפללו תפלת ערבית, לאחר תפלת ערבית עשה הרבי הבדלה ומיד התחיל לחלק מ"כוס של ברכה" לנאספים ולאורחים רבים שהספיקו להגיע במוצאי החג.

בין העוברים בחורים שנוסעים לשליחות לאוסטרלי, ארגנטינה, וונצואלה, לכ"א מהם הרבי נתן בקבוק יין ואיחל "ברכה והצלחה". הרב שמואל שי' אזימאוו הביא את ראש א' מפרוורי העיר בפאריז, רה"ע הגיש את ידו לרבי והודה לו על כך שהואיל

כשרות זהתקשרות

מבצע מצה - מהפעולות המיוחדות של חב"ד*

המבצע הראשון

אצל חסידים בדור השביעי, ההכנות לחג הפסח שונות לחלוטין באופיים ובתכליתם משגרת היום־יום אצל שאר קהילות ישראל. בעוד אלו עוזבים את הסטנדרים ונוטלים סמרטוט ומגב בידיהם, וכל מעייניהם נתונים לקרצוף שכבות בוץ ואבק בבתיהם פנימה, עסוקים חסידי חב"ד מבוקר ועד ליל בגירוד קרצוף ושפשוף כל השכבות המעממות ומכסות על הניצוץ האלוקי בליבותיהם של נשמות ישראל, ומתאמצים 'בחילא יתיר' במבצע מצה, מכירת חמוץ, מעות חטים, ושאר מבצעי הקודש של נשיא ונביא הדור, ומשתדלים לקשר כמה שיותר יהודים כמתנה לרבי שליט"א לקראת יום הולדתו, כאשר שאר ההכנות לחג הפסח בטלות בשישים... רבים העיסוקים בימים אלו, אך על כולם עולה המבצע עליו עורר הרבי מלך המשיח שליט"א שוב ושוב, החל מעיצומו של חג הפורים¹, ועד התקדש החג ממש - מבצע מצה שמורה.

1) בדרך כלל החל הרבי שליט"א לעורר על מבצע מצה בשבת 'החודש', אך מספר פעמים עורר על כך כבר בהתוועדות חג הפורים, 'שלושים יום קודם החג'. ראו שיחות קודש תשל"ב חלק א' עמוד 547, ועד"ז ספר השיחות תשמ"ט חלק א' עמוד 367, התוועדות תשמ"ג חלק ב' עמוד 1098, ועמוד 1104 ועוד.

* אגרות קודש חלק י"ח עמוד שמו: "מצה שמורה... הרי זו מהפעולות המיוחדות לחב"ד, ונותנות דרך לחזור לכל אחד ואחד בדרך של נועם, וביחד עם זה נותנות אפשרות לאמר דבור של התעוררות".

איך אפשר 'לאכול אלוקות'? ♦ מה השיב הרבי ליהודי שטען שקיבל מצה שבורה? ♦ מהו ה'מהדרין מן המהדרין' בקיום מבצע מצה? ♦ על מה התבטא הרבי: "לו יישר חיילי היית מצווה"?... ♦ באיזה הקשר התבטא הרבי על עצמו שכל הדיבורים שלו מיותרים? ♦ על מה דיבר אדמו"ר הריי"צ ב'התוועדות יום הולדת' שערך בי"א ניסן האחרון בחיים חיותו בעלמא דין?... ♦ כיצד ניתן להרוויח מחלוקה חנימית של ערכות מצה שמורה? ♦ ומה הקשר המיוחד בין 'מבצע מצה' לגאולה העתידה? ♦ יריעה מיוחדת על מבצע חלוקת-מצה-שמורה, לרגל ימי ההכנה לחג הפסח

נלקט ונערך על ידי הרה"ת ר' מנחם מענדל שי' דורון

מה שהוא עושה - אומר לישראל לעשות

"לפנים היה נהוג בישראל", כי לפני הפסח שולחים הרבנים מצות שמורות אל בעלי הבתים שבקהלותיהם. . מטעמים שונים בטל המנהג במקומות רבים. לא כאן המקום לדבר על הטעמים שגרמו לבטול המנהג. מה שברצוני לומר הוא, כי הנני מבקש - ולו יישר חיילי, הייתי מצווה - להנהיג את המנהג מחדש. . ולא דוקא ברב אמורים הדברים, אלא כל מי שהוא בעל השפעה, רב או שוחט, משרת בקודש או שמש, אם רק יש לו משהו אשר אם ישלחו לו מצות לסדר - ישתמש הלה בעת הסדר במצות ששלח לו, יעשו נא זאת: ישלחו לו מצות, ודוקא עגולות ודוקא מצות מאפיית יד ודוקא מצה שמורה, ועל ידי כך יקיימו מאות ואולי גם אלפים מבני ישראל מצות אכילת מצה כהלכתה ובהידור".

"וגדולה מעלת וסגולת מצות מצה, שהיא, כלשון הזהר הקדוש, "מיכלא דאסותא" ו"מיכלא דמהימנותא" - אשר האמונה היא היסוד לכל המצוות ולחיים יהודיים בכלל - כי קיום המצווה כהלכתה ובהידור, יתן חיות בקיום התורה והמצוות לכל השנה כולה. שתהי' שנת בריאות ברוחניות, וממילא תהא שנת בריאות בגשמיות".

התייחודה הוראה זו מתוך כלל ההוראות התקנות ההנהגות

מבצע זה, חיבה יתירה נודעת לו, בשל היותו הראשון מ'מבצעי המצוות' עליו עורר הרבי שליט"א. לא בכדי נבחר מבצע זה להיות ראש וראשון לבאים אחריו, ולא בכדי הוא נבחר לעמוד בראש מעייניהם של החסידים בימים בהם מחפשים הם להוסיף אומץ בהתקשרות לנשיא הדור.

ליודעי קורות הימים אין צורך לספר כי מבצע מצה החל עוד על ידי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שדאג ללא לאות ובמסירות נפש למצות שמורה מהודרות ליושבים בעמק הבכא מעבר למסך הברזל, ומשכך, ברור כי הסיבה לכך שמבצע זה זכה להיות הראשון ב'מבצעי המצוות', הוא מכיון שהרבי מלך המשיח שליט"א, כחסיד נלהב ונאמן של אדמו"ר מהוריי"צ - החל לעסוק במבצע זה ביתר שאת.

כל מהותה של המצה הוא 'מיכלא דמהימנותא'², וענינה חד הוא עם ענינו של נשיא הדור - לזון ולפרנס את בני ישראל בענין האמונה, שחדור בפנימיות ותהפוך להיות דם ובשר כבשרם³, וכידוע הביטוי שבעת אכילת המצה "אוכלים אלוקות"⁴.

ואם עוד היינו צריכים להבטחה מפורשת, גם זה ניתן לנו מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, שעל ידי העיסוק כדבעי במבצע 'מצה שמורה' מתוך התמסרות מוחלטת - יכול החסיד לפעול בעצמו שינוי המהות⁵.

6 בספר 'מרכיבי תורה מעולם החסידות' נדפס כרוז מבעל ה'ארץ צבי' הגאון רבי אריה צבי פרומר: "ראוי לכל רב בעירו ולכל היראים וחברה שומרי שבת של כל עיר, לאפות לפני פסח איהו שקים קמה של מצות פשוטות, איך שיהיה נאפה על ידי גדולי ישראל לשם מצת מצוה, ולחלקם לכל אחד מפשוטי עם איהו מצות, כפי מסת שיספיק לו ולכל בני ביתו כוית, ויהיה בזה ממזכי הרבים. . ואם אמרו במשנה "ולא יפחתו לו מד' כוסות" שהוא דרבנן, כל שכן שצריך ליתן לכל עני מישראל מצות כשרות לצאת ידי חובתו לו ולזרעו, שהוא מצות עשה דאורייתא".

7 שיחת ייסוד המבצע, הוגה על ידי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונדפס בליקוטי שיחות חלק א' עמוד 243, ספר המנהגים עמוד 37 - משיחת שבת מברכים החודש ניסן ה'תשי"ד. נדפס גם בהוספה לליקוטי כ"ק בליקוטי דיבורים (בלה"ק, חלק ג' עמוד 643).

2 ולהעיר מענין נפלא: בשנת תש"ט נשא כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שיחה מיוחדת בי"א ניסן (הי"א ניסן האחרון בחיים חיותו בעלמא דין...) בה חזר על פתגם רבותינו נשיאינו ש"מצה שמורה נקראת בשני שמות עצמיים ופנימיים: מיכלא דמהימנותא ומיכלא דאסותא", ושם שזוהו ווארט עצמי המקובל רבי מפי רבי, ובא ביחוד וביאור מרבי לרבי... ואיך פירושא הוא זיל וגמור. 3) ובלשון הרב: "זהשם יתברך יצליחו בחלוקת המצה שמורה ויבד בבד בחלוקת אמונה" (אגרות קודש חלק י"ב עמוד שסח). 4) ראשי דברים מחלוקת המצות בערב חג הפסח ושיחת אחרון של פסח תשי"ב (ועוד), על יסוד ביאור כ"ק אדמו"ר המהר"ש בהמשך "זככה" תרל"ז פרק סמ"ד. 5) אגרות קודש ז'שי"ז, במענה ליו"ר צאגו"ח בארה"ק הרב ישראל לייבוב.

והמבצעים שחודשו ונקבעו על ידי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, שנכללה בספר המנהגים כחוק קבוע לכל אשר בשם חסיד יכונה.

התייחודה היא גם בכך ש"מה שהוא עושה אומר לישראל לעשות", וזכינו לראות במו עינינו כיצד הרבי מלך המשיח שליט"א עצמו עוסק בלהט במבצע זה, אם בגופו - בחלוקת מצה שמורה בערב חג הפסח לבוש בבגדי משי⁸, ואם על ידי שלוחיו - בחלוקת ערכות מצה לשורת אישים שזכו להימנות על מקורבי בית הרב⁹.

התייחודה היא גם בכך שהרבי עצמו ביאר את הקשר המיוחד של מבצע זה עם כללות עבודת הפצת המעיינות, שכפי שעבודת הפצת המעיינות כל ענינה הוא 'פוצו מעיינותיך חוצה', כך גם 'מבצע מצה' הוא 'הפצת המעיינות' שמחדיר את האמונה הפנימית שבכל יהודי, שתפרוץ ותגלה גם ב'חוצה' שבו¹⁰.

התייחודה היא גם בכך שכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א התבטא לגבי הוראה זו, שלאמיתו של דבר כל הזירוז על ההתעסקות ב"מבצע מצה" הוא מיותר לחלוטין¹¹, היות שלא שייך שום ספק בחיוב מן התורה שישנו לעסוק במבצע זה, מיוסד על החיוב "ואהבת לרעך כמוך", וכל ענין הזירוז שמעוררים ומדברים על כך, הוא רק כדי לגלות בכל חסיד וחסיד את הכוחות הנעלמים שבו, להתעסק בזה ביותר מרץ וחיות!¹²...

עשה זאת בעצמך

באגרות קודש רבות מדייק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א להשתמש בביטוי "חלוקת מצה שמורה", כשהדגש הוא על החלוקה, ולא על המכירה, ועד שהתבטא כי "ידועה כוונתי שאין זה לשם רווחים כספיים, אלא לשם רווחים רוחניים"¹³.

אף שמבצע זה ניתן לו שיעור המינימום - כזית מצה שמורה¹⁴, הרי שיש בו "מהדרין" ו"מהדרין מן המהדרין", הן ההידור ב"ריבוי

8) לרבני וקני אנ"ש, למארגני סדרים ציבוריים בערי השדה, ויחיד סגולה שזכו לקירוב מיוחד מהרבי שליט"א (מאז תשל"ח, נעשתה החלוקה לכלל אנ"ש באמצעות חברי ה'כולל אברכים' שהע"ת המזכירים).

רוב הקהל קיבל על פי רוב מצות שבורות, ועל כך התבטא כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א באופן נדיר: "מצות שלימות או אפילו שבורות - רק בגשמיות, ואדרבה, מצד העילוי ד"לב נשבר", יתווסף עוד יותר בענין השלימות!..." (התוועדות תשמ"ז חלק ג' עמוד 149).

ולהעיר ממעמד חלוקת המצות בשנת תשכ"ז, כאשר עבר הרש"ז דוכמן: "אם תמישכו בהכנת חלק נוסף של הסיפורים לדפוס - אתן לכם מצה שלימה! אם לא - אתן לכם רק שבורות...", ובהודמנות אחרת במענה לא' מאנ"ש שהתלונן שהמצה שלו נשברה, השיב כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א: "הרי בין כה שוברים את המצה בפסח".

9) כגון הפרוידנט מר שניאור זלמן שז"ר, לו כותב הרבי שליט"א בביטוי מיוחד: "כמנהגנו לשלוח מצה שמורה לידידים וקרובים, הנני מצרף למכתבי זה ג' מצות שמורות" (אגרות קודש חלק ח' עמוד שלח).

ולהעיר שמכתב זה נשלח ב"ג ניסן תשי"ד, שנת ייסוד המבצע, וכבר שם משתמש הרבי בביטוי: "כמנהגנו".

10) שיחת ב' ניסן תשמ"א - מוגה. נדפס בלקוטי שיחות חלק כ"ב עמוד 185.

11) וראה גם באגרות קודש חלק י"א עמוד ו, שלאחר מה שדובר בשנת תשי"ד "פשוט שגם בשנה זו חל הדבר, כי הרי התורה מצחיית היא, ולדאבונו ולצערנו עדיין ישנם כמה וכמה אנשים הזקוקים להתעוררות ולתעמולה שאודותה מדובר בהשיחה".

12) שיחת י"א ניסן תשל"ד. שיחות קודש חלק ב' עמוד 3.

13) אגרות קודש חלק י"א עמוד לה. ועל דרך זה חלק י"ב עמוד שעה, שמבצע זה הוא: "נוסף על מכירת השמורה".

14) אגרות קודש חלק י"ג עמוד א. ובפשטות, הכוונה כזית מצה שמורה לכל אחד מבני הבית. וראה שם, שאף שבענין פנימי כמו המצה וחג הפסח לא נוגעת כל כך הכמות, ואם בצד השלילי איסור חמץ הוא אפילו במשהו, הרי מרובה מידה טובה שהענין של מצה הוא אפילו ב'משהו', אך בנוגע למעשה - צריך לתת לפחות כזית.

וראה שיחות קודש תשי"ז עמוד רנד: "די בכזית שממנו יומשך לכל הפסח ומשם על כל השנה כולה שהאמונה תפעל בכל הענינים".

סוגי מקבלי השמורה", והן ההידור במצות שמורה עצמם אותם מחלקים¹⁵, וכמובן ההידור בכמות המצה שמחלקים לכל אחד, ג' מצות עבור ליל הסדר¹⁶.

כאשר הביאו לרבי שליט"א דוגמא של קופסא מהודרת בה ארזו את המצה שמורה שחילקו חסידי חב"ד במונטריאול למקורבים, נענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שיש להראות קופסא זו גם למתעסקים במבצע זה בשאר המקומות, שילמדו מהם כיצד יש לעסוק במבצע מצה¹⁷.

גם העוסקים מידי שנה במבצע זה, הרי "מוכרח ששנה זו יתרבה מספר האנשים שיקבלו זה מאשר בשנים שקדמו, שהרי הכירו ובאו בקשר עם כמה חדשים, וגם ההתעוררות - ערה בשנה זו יותר משלפניה. נוסף על ההוראה הכללית שמוכרח הענין ד'מעלין בקודש' דווקא¹⁸, וכן יש לדאוג שהמבצע יעשה בחיות ו"בזריזות - כאילו היה זה דבר חדש, שמבצעים אותו ביתר זריזות, והדבר צריך להיות נוגע לו אילו זה מיועד עבורו וזהו ענין שלו"¹⁹.

במקומות רבים מקשר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את מבצע זה עם מכירת חמץ, שב' ענינים אלו הם על דרך ב' הענינים דסור מרע ועשה טוב²⁰, וכן דורש לא רק לחלק מצות, אלא גם להסביר ליהודים את תוכן ומהות מעלתה של מצה שמורה²¹.

להוראה זו יש שייכות מיוחדת למנהלי מוסדות חינוך חב"ד, שצריכים לדאוג שלכל אחד מהתלמידים במוסדות והוריהם יהיה מצה שמורה לחג הפסח²².

הישמר לך...

גלגולים רבים לה 'מצה שמורה'. משעת לישה, משעת טחינה, ומשעת קצירה. בהגדרה ההלכתית היבשה לא יוצאים ידי חובת אכילת מצה במצה שאינה משומרת משעת לישה על כל פנים.

שנים ארוכות הקפידו המובחרים שבחסידי חב"ד על מצה המשומרת משעת הקצירה רק למצות המצה של ליל הסדר, ואילו בשאר ימי הפסח לא הידור במצות אלו דווקא, ואף השתמטו מלאכול מצות אלו בטענה שאינם ראויים להידור זה. ושוא אף

15) אגרות קודש חלק י"א עמוד ו.

16) ובלשון הרב: "לכל הפחות ה'כזיתים', ומה טוב - מצה האמצעית, ומה טוב - שלוש מצות" (שיחת י"א ניסן ה'תשכ"ב), ועד ל'חלוקת מצה שמורה ומהודרת לכל הפחות עבור ה'סדרים', או לכל חג הפסח! (שיחת ש"פ אחרי, שבת הגדול תשכ"ו).

17) מרשימת הרב אברהם יצחק ברוך גרליצקי, ניסן תשכ"ו.
18) אגרות קודש חלק י"ד עמוד תקינ, ועד"ז חלק ט"ו עמוד יז להרש"מ שניאורסון בקשר עם ההתעוררות בעקבות 'מבצע סיני', ושם מפרש שנוסף בהתעוררות "דלבן של ישראל, אשר גם בגלותא כשישנה היא - בכל זאת הלב ער להקב"ה ולגאולה".

ובשיחת ש"פ ויקהל פקודי, מברכים החודש ניסן תשכ"ז: "שבכל שנה ושנה יורד אור חדש ומחודש שלא היה מאיר עדיין מעולם, ובמילא מובן שבכל שנה צריכים להיות הענינים ביתר שאת, ועוד והוא העיקר - שבכל שנה מתקרבים יותר לביאת משיח צדקנו".

19) משיחת שבת פרשת ויקרא ראש חודש ניסן תשל"א. שיחות קודש חלק ב' עמוד 7.

20) משיחת שבת מברכים ויקהל פקודי תשל"ה דברי שלום, נדפס ביומן השליח הרש"ב שור. וראה שיחות קודש תשל"ה חלק ב' עמוד צו, שמכירת חמץ הוא פרט ו'הקדמה' למבצע מצה.

21) שיחות קודש תשל"ד חלק ב' עמוד 3. ועד"ז באגרות קודש חלק י"ב עמוד סב: "וכדי שינצל הזדמנות זו לבאר הענין אשר מצה היא מיכלא דאסותא ומיכלא דמהימנותא, אשר רפואה ואמונה קשורים באיש הישראלי".

22) אגרות קודש חלק י"ב עמוד שמג וחלק י"א עמוד פו.

מרכז ההפצה בארץ-הקודש

ב"ה

קמחא דפסחא

ידועות לכל פעולותיו הכבירות של "מרכז ההפצה בארץ הקודש - ממש" בכל הקשור לסיוע ועזר לשלוחי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בענייני הפצה ובפרט ב"שליחות היחידה - קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש". במסגרת פעולות אלו נפתחה לפני מספר שנים "קרן השלוחים" ועל ידה מתחלקים בחשאי סכומים הגונים לפני החגים לשלוחים הזקוקים לסיוע כלכלי.

עקב המצב הכלכלי המתדרדר וריבוי הפניות לקרן, אנו פונים בזאת לכל אשר ה"שליחות היחידה" יקרה בעיניו לקיים את הוראת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בדבר התחזקות בקיום ההלכה הראשונה בהל' פסח בשו"ע (או"ח סימן תכ"ט וראה גם שיחת ש"פ ויקרא תנש"א) אודות חלוקת 'קמחא דפסחא' וסיוע ועזר לחגים - להרים תרומתו, איש איש כפי נדבת ליבו הטהור, ובכך לקחת חלק ושותפות ב"שליחות היחידה - קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש".

ובוודאי ובוודאי אשר עצם ההחלטה בזה תחיש את התממשות נבואתו הקדושה "הנה זה (משיח) בא" - ומיסמך גאולת אדר לגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בברכת חג הפסח כשר ושמח

הרב מנחם הכהן כהן הרב משה קורנוויץ הרב שמעון ויצהנדרלר

לתרומות:

משלוח צ'קים אל ת.ד. 951 פתח-תקוה.

העברה בנקאית עבור 'קרן השלוחים':

בנק מזרחי טפחות סניף 468 ח-ן 377770

טלפון: 077-5123-770 | www.mamesh.org

התרומה מוכרת לצרכי מס על פי סעיף 46

זאת מחידושי הדור השביעי, עקבתא דמשיחא, בו קובע נשיא הדור שכל אנשי הדור כולם מוכנים כבר לגאולה העתידה ולגילוי האלוקות שיתחדש אז, ודורש כי כולם יהדרו באופן ד"מהדרין מן המהדרין" ויאכלו מצה שמורה בלבד...

הרבי מלך המשיח שליט"א עצמו, אף חירף נפשו בפועל ממש לקראת חג הפסח בעיצומה של השואה הנוראה, על מנת להשיג מצות שמורות מהודרות²³.

על יסוד מאמר חז"ל: "אין התינוק יודע לקרות 'אבא' עד שיטעום טעם דגן", מוסבר בחסידות בהרחבה, כי אכילת המצה השמורה היא זו המאפשרת להגיע להשגות הגבוהות ביותר באלוקות, עד להשגת דרגת מוחין דאבא, והיא ההכנה לגילוי של 'שני הלחם' בחג השבועות, שאינם צריכים שימור מפני הגילוי האלוקי שמאיר בהם, שהוא מעין הגילוי בגאולה העתידה.

עד כדי כך ביקש שחסידי יהדרו במצה שמורה דווקא, שכאשר אחד מאנ"ש כתב לרבי שנכדו הקטן לא יכול לאכול מצות 'רגילות' והוא רוצה לתת לו לאכול בפסח מצת-מכונה, השיב לו כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א: "לשם מה? הרי המצה היא ענין האמונה ויש לחנך את הילד מקטנותו. אמרו "אין התינוק יודע לקרות 'אבא' עד שיטעום טעם דגן" ובוודאי אין הכוונה למצות מכונה. אם מוותרים במקרה זה על הזהירות מ"שרויה" או שאר הידורים, ניחא. אך לא מצות מכונה"²⁴.

מסמך גאולה לגאולה

וכמו שבכל ענין פרטי אצל יהודי, עליו להתפלל לקב"ה שיצליח בידו, הרי כן הוא גם בנוגע למבצע מצה שיש לבקש "שיצליח לפעול עם יהודי אחד, יהודי שני, שלישי ורביעי - עד אשר רבו מלספור", וכדי שהתפילה תתקבל, יש להקדים נתינת צדקה²⁵ (שענין זה קשור גם עם מעות חיטים).

ויהי רצון, שעל ידי העיסוק באופן של "כל המרבה" בחלוקת מצה שמורה, "ייסגרו כל מאפיות המצה פשוטה משום שהכל יתחילו להשתמש במצה שמורה"²⁶, וזה ימהר ויזרז את ריבוי הנפלאות בגאולה העתידה, עד ש"ככל שפועלים יותר בענייני "צאתך מארץ מצרים", ממהרים ביתר שאת את "אראנו נפלאות" שיהיה בביאת משיח צדקנו²⁷, והענין דמצה שמורה ימשיך את הענין ד"ליל שימורים", כאשר הקב"ה ישבית מזיקין מן העולם ביום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים²⁸, ו"מיסמך גאולה לגאולה", גאולת פסח לגאולה העתידה במהרה בימינו ממש, בביאת והתגלות משיח צדקנו, תיכף ומייד!

23) ובוזו עצמו, מתוך מסירות נפש רוחנית, כאשר במעט המצות שהצליח להשיג התחלק עם א' היהודים עמו עמד בקשר. ראה המסופר בזה בהרחבה בספר ימי מלך.
24) צ"ח ניצוצי אור עמוד 29. וראה גם שיחת י"א ניסן תשי"א שאפילו לילדים אין לתת מצה מכונה.

25) שיחות קודש תשל"ד חלק ב' עמוד 9.

26) משיחת י' שבט תשי"ט.

27) שיחות קודש תשל"ל חלק ב' עמוד 24.

ובמקום אחר (אגרות קודש חלק ט"ו עמוד נז): "הנני שולח לכבודו מצה שמורה, שנאפה היום ערב פסח, כמנהג ישראל - וזכר לקרבן פסח הנקרב בערב פסח. ויהי רצון שבקרבן נוכח לבניין בית המקדש ונקריב קרבן פסח במועדו ונאכל שם מן הובחיים ומן הפסחיים".
28) לשון כ"ק אד"ש, שיחת ש"פ שמיני מברכים החודש ניסן תשכ"ב.

לזכור מיהו הרב

באופן ברור ומוחלט, המאמרים והלקוטי שיחות הם של נשיא דורנו!!! וד"ל.

מספרים (בלי שמות) שאחד המשפיעים נסע לבקר באחת מסניפי הישיבה של תומכי תמימים ליובאוויטש שהייתה באחת מקהילות החסידים, כשחזר התבטא, לומדים חסידות, חוזרים חסידות, אבל כמעט ושכחו על נתן התורה.

כמו תמיד הטוב ביותר לקבל את הכוונון ממה שהרבי מלך המשיח אומר, והדברים מדברים בעד עצמם (שיחת ש"פ שלח ה'תשי"א): "ישנם כאלה שחושבים שאין צורך לשאול אצל הרבי כל דבר.

יש לו - טוען הוא - את ה"שולחן ערוך", ויש לו גם מוח בקדקדו ("ער האָט אַ גוטע קאָפּ, קיין עין־הרע זאָל ניט זאַטן"...) ובמילא, יכול הוא בעצמו - ברוך השם - לברר ("דורכטאָן") כל ענין לאשורו, ואינו צריך לשאול אצל הרבי.

- על כגון־דא אמר פעם כ"ק מו"ח אדמו"ר הביטוי "סאַם סאַפּאַזשניק" (הוא עצמו סנדלר).

ישנו סיפור אודות גוי שנכנס יהודי לביתו וראה שם... תפילין, והחליט מיד לקנותם ממנו, כששאל את הגוי - בהתרגשות - מניין המה לך? השיב לו הגוי - שלא ידע אם כוונתו של היהודי לקנותם, או שעיקר כוונתו לברר מנין גנבם - "יא סאַם סאַפּאַזשניק", כלומר, אני בעצמי סנדלר, ותפרתים בעצמי!...

מובן מאלי - סיים כ"ק מו"ח אדמו"ר - איך שייך גוי לעשיית תפילין!

ודוגמתו בהנמשל - זה שחושב שגם הוא יכול לברר כל דבר בעצמו, ואינו צריך לשאול אצל הרבי... "

מתקשרים אל הנשיא, בלימוד תורת הנשיא במאמרים ולקוטי שיחות של נשיא דורנו!

לו, 'רב ותלמיד'... 'רב' יש רק אחד!!! אנחנו התלמידים...

במחשבה על י"א ניסן בתקופתנו, נראה שבתוך שלל הנקודות הדורשות חיזוק "דברי תורה צריכין חיזוק", ישנה נקודה מיוחדת שחשוב לשים אליה את הלב וליתן עליה את הדעת. והיא לזכור מיהו הרב, ישנם הרבה תלמידים והתלמידים כולם אהובים, כולם ברורים, כולם גיבורים וכולם קדושים, וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם...

רב(י), יש אחד!!!

בי"א ניסן תשמ"ט הוציא הרבי מלך המשיח את הקונטרס ביום עשתי עשר יום, מה אומר הרבי במאמר, ולמי הוא נתן את המאמר!?

הרבי מדבר אלינו! ואומר לנו ילדים, יבואו ימים בהם יופיעו בפניכם דוכסים, שרים, איסטרולוטין ואיפרכין. כל אחד יציע בפניכם את האוצרות שקיבל מהמלך כאומר בואו אחרי...

אומר לנו הרבי מראש, ילדים שלי אל תתבלבלו, פיקח בוחר במלך "היה פיקח אחד לשם, אמר אנא נסיב מלכא"...

בשיחת ש"פ תזריע ומצורע ה'תנש"א, בה דיבר הרבי בלהט גדול על הדרך הישרה לפעול את התגלות וביאת המשיח, הוא על ידי לימוד התורה בענייני מלך המשיח ובענייני הגאולה, מפרט הרבי בתורה שבכתב ובתורה שבע"פ וכו', ומגיע לנקודה מעניינת ובפרט בתורתו (מאמרים ולקוטי שיחות) של נשיא דורנו.

שאלתי את עצמי, למה הרבי צריך לפרט מאמרים ולקוטי שיחות נשיא דורנו, תורתו של נשיא דורנו כוללת עוד ספרים בהם יש ענייני גאולה ומשיח, מה יצאו אלו ללמד? לאחרונה נפלה לי ההבנה, הרבי רצה שנדע

התקופה, תקופת 'תור הזהב' בליובאוויטש. הימים, ימי נשיאותו של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע. המשכים ארוכים נאמרו ונכתבו, קבוצות קבוצות ישבו סביב החוזרים ושמעו את חזרת המאמרים - "דברי אלקים חיים", שנשמעו מפי קדשו של הנשיא - הרבי הרש"ב. בין אלו שקלטו את המאמר היו שישבו לכתוב רשימה מהמאמר, המשכילים שבהם עסקו בפלפול בדרך של דיבוק חברים, ובהתבוננות השכלתית להבנת עומקו של עניין וחידושו של מאמר, העובדים התכנסו איש איש בפינות אישם ב"חדר שני" כדי לקלוט ולהפנים את ה'בכ' בעבודה.

אברך אחד שהפרוטה היתה מצויה בכיסו, אך קליטת המאמר קצת רחוקה מהשגתו. החליט בנפשו שיעבור עליו ויהי מה, הוא יקלוט ויפנים את דברי הרב. ייתכן וזה ייקח קצת זמן ואולי יעלה אי אלו פרוטות, למטרתו זו הוא יגיע. לאחר מחשבה על הדרך לביצוע המטרה, קם וניגש אל הזאל של תומכי תמימים, פנה אל אחד מבחירי התמימים ושטח לפניו את הצעתו. מידי שבוע לאחר אמירת המאמר יקדיש עבורו זמן קצוב ללמוד עמו בנחת ובהסברה טובה, וכמובן שתהא לכך תמורה. הבחור הסכים והפרויקט המשותף יצא לדרך.

מידי שבוע ישב הבחור עם האברך ולמד עמו, ושניהם שמחו האברך על כך שסוף סוף קולט את דברי הרב, והבחור על הרווח הכפול מהלימוד והגמול. מקום נכבד תופסים משלי הרב והתלמיד במאמריו של הנשיא החמישי - הרבי הרש"ב, וכמובן אף הם נלמדו על ידם בחיות גדולה.

באחד הפעמים שלמדו יחד את המאמר מהשבת האחרונה, הגיעו למשל הנזכר. לפתע חש האברך שהבחור מפתח משום מה רגש פנימי של 'רב ותלמיד' כלפיו, האברך שרוח ההתקשרות נשבה בקרבו והחיות של התקשרות פנימית זרמה בדמו, פנה ברגש נלהב אל הבחור - התמים הלומד עמו ואמר

במחשבה על י"א ניסן בתקופתנו, נראה שבתוך שלל הנקודות הדורשות חיזוק "דברי תורה צריכין חיזוק", ישנה נקודה מיוחדת שחשוב לשים אליה את הלב וליתן עליה את הדעת. והיא לזכור מיהו הרב

שותפים בהצלחה המלכותית

היוצא מפי כהן גדול", הרי הדבר מתבקש שכל אחד יאחז בהכרזה זו באופן של "אחזונה ולא נעזבנה", ולא בקול ענות חלושה אלא "בקול רעש גדול אדיר וחזק, משמיעים קול".

כאן גם המקום להזכיר חגיגת את יום ההולדת הראשון של מגזין ה'פנסאים' מבית 'ממש', החוגג שנה להופעתו בפעם הראשונה. שנה שלמה של גיליונות גדושים בהגות, עיון ומימוש, המופיעים תמידין כסדרם מידי חודש בחודשו.

את הרווחים הכלכליים הנגרפים כתוצאה מהפקת העיתון עדיין מחפשים במשרדי רואה החשבון, אך אדי החום וההתלהבות הנושבים בכל עיר וקהילה מבין דפי הכרזתו מורגשים לכל. גם אם ימצא אי מי שיטען כי בקרבו לב אבן שאינו חש בכך, נעמיד אותו על טעותו בכך שלב אבן הוא דבר שכיום אינו נמצא לאחר "משך הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר" (הערה 107 בשיחה).

ברכת "יישר כוח" שלוחה בזאת לידידנו חברי 'ממש' - מרכז ההפצה בארץ הקודש שאינם יודעים מנוחה, על פועלם המתמיד (בין באמצעות 'פנסאים' ובין בשאר היוזמות והאמצעים המגוונים) לחיזוק והבערת הלחלוחית החסידית שבלב כל ישראל בהתחזקות ומילוי השליחות היחידה דווקא - קבלת פני הרבי שליט"א משיח צדקנו.

ובלי להתנצל, זו הזדמנות טובה עבור כל מי שעדיין לא עשה זאת, לחתום על הוראת קבע ל'ממש'. בחתימה זו נעשים שותפים בפועל בהפצה בכלל, ושל בשורת הגאולה והגואל בפרט, ועוד וגם זה עיקר - האפשרות לקבל את גיליון 'פנסאים' עד הבית, או לשלוח אותו לידיד או מקורב. מה שבטוח, שפעולה זו וודאי משתלבת יפה עם הוספת החיים במלך והתפילה להצלחתו על ידי הכרזת "יחי המלך". בפרט כאשר זוכרים את אופן הביצוע, שלא מספיק לעשות זאת רק "בזריזות הכי גדולה" אלא יש צורך שהיא תהיה גם "קשורה עם שמחה וחיות".

ואז ייוותר לנו רק לתאר את הציור והמראה כאשר "יצלח מלכא" בסיומם ושליומתם של דברי הרמב"ם "עשה והצלח ובנה מקדש במקומו וקיבץ נדחי ישראל הרי זה משיח בודאי, ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד".

תגם מפורסם אומר כי "להצלחה אבות רבים אך הכישלון יתום", אולם בראשית חודש ניסן השתא אנו מקבלים תזכורת על הזדמנות אמתית להיות אבות להצלחה, והיא - הכנסנו לשנת השלושים לב' ניסן תשמ"ח.

השיחה שנאמרה באותו תאריך, הרי מכל כיוון שרק מביטים בה מבינים מיד עד כמה מיוחדת היא, שלא לומר נדירה. אמנם

כבר היה מי שאמר שאין זו גאוה עבור העם כאשר המלך צריך לעורר בעצמו על קבלת מלכותו, אבל כך או כך, השיחה נאמרה והדברים מופיעים עלי כתב מוגהים בחותמת המלך. כל שנתר הוא לשייך זאת לקטגוריית ה'בפועל ממש', ולו בכדי שלא להכשיל את אבינו מלכנו ב'דברים בטלים' חלילה, על דרך המאמר הידוע בשם החסיד ר' ראובן דונין שעלינו להיות בני אדם אפילו רק בשביל למנוע מהרבי שליט"א מלך המשיח לעבור על הלאו "לא ירבה לו סוסים"...

את ההסבר על היחס המורכב שקיים בין המלך לעם, מסיים הרבי שליט"א מלך המשיח במילים: "וכמודגש גם בהכרת המלך - שהעם מכריזים "יחי המלך" . . שבוה מודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך, חיים של מלך. ובוה גופא - "יצלח מלכא" . . כי התפילה על החיים וההצלחה" (סוף סעיף ד' ובהערה שם. ההדגשות במקור).

אין נמצא מי שאינו רוצה וחפץ בהצלחת המלך, ועינינו הרואות אשר רבים הם המוכנים לעשות כל שבכוחם ואף למעלה מזה בכדי לתרום להצלחה. כמה נפלא שכאן, במילים ספורות, זכינו לתגלית משמעותית זו, שמלבד שלל הפעולות להצלחת המלך ישנה גם היכולת לסייע לכך באופן הכי פשוט וקל - הכרזת "יחי המלך".

פרשה זו יפה נדרשת בימים זכאין של תחילת חודש ניסן הקשורים עם ענין הנשיאות, ימים בהם אנו הוגים במשל המלך שנכנס למדינה והפיקח המצהיר על בחירתו במלך. פעמים רבות נוצר מצב בו אחד בטוח שהוא הפיקח, ומצר על חברו שלא משכיל לבחור במלך. אולם בין כה וכה, כאשר עומדים לנוכח המילים הברורות אודות הנחיצות בהכרזה, בבחינת "שם המפורש

"יְהוּצְאֵתִי וְהַצֵּלְתִּי
וְגַאֲלֵתִי וְלִקְחֵתִי

"וְשַׁלַּחְתִּי"

מתנה
לחג!

להשיג בחנויות הספרים המובחרות!

סטימצקי

צומת ספרים

מחיר מיוחד למפיצים | 077-5123-770 | WWW.MAMESH.ORG

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד